

V947

Nederlandsch Vrouwenleven

15 HOOIMAAND 1943 • NUMMER 7

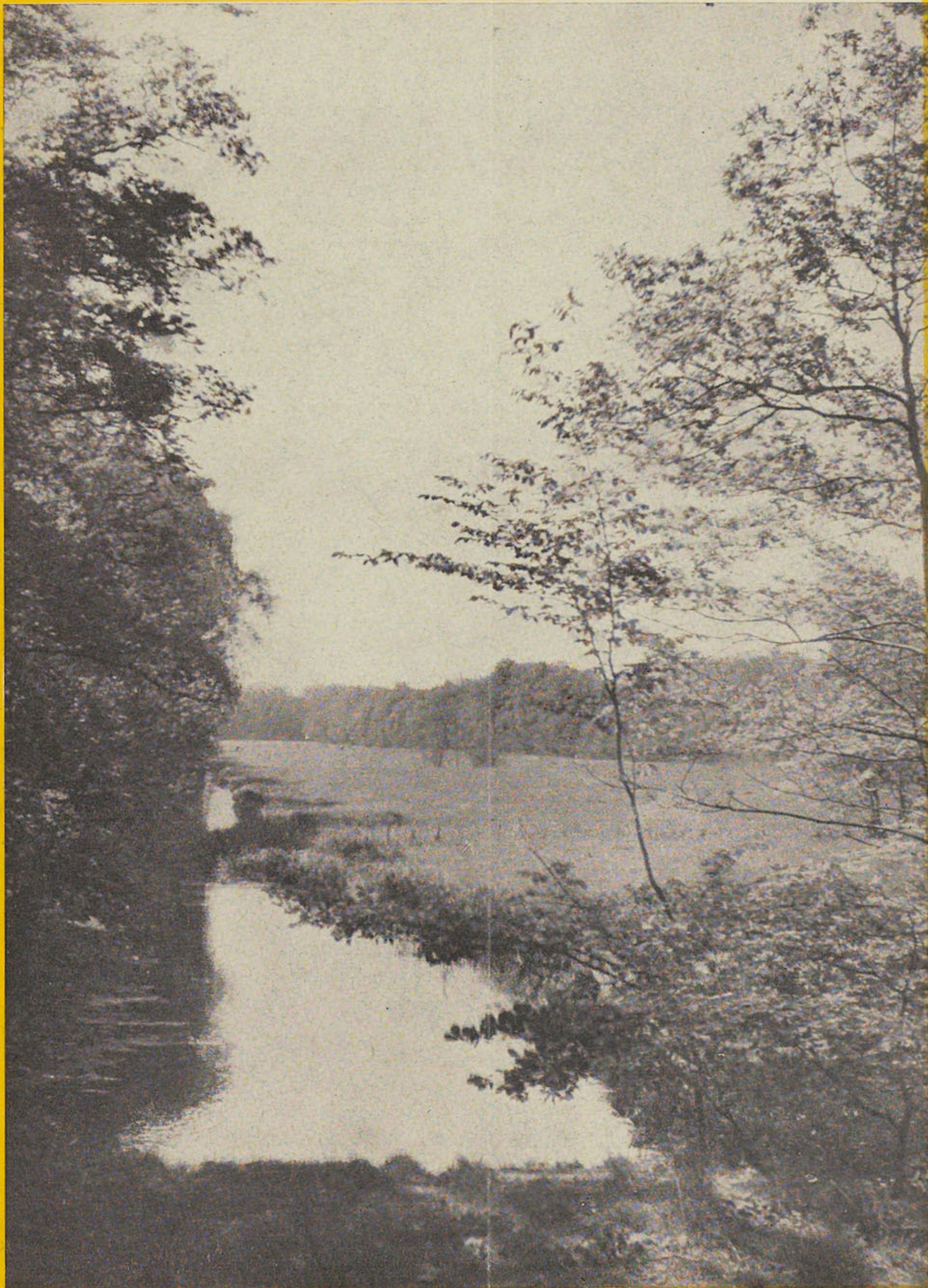
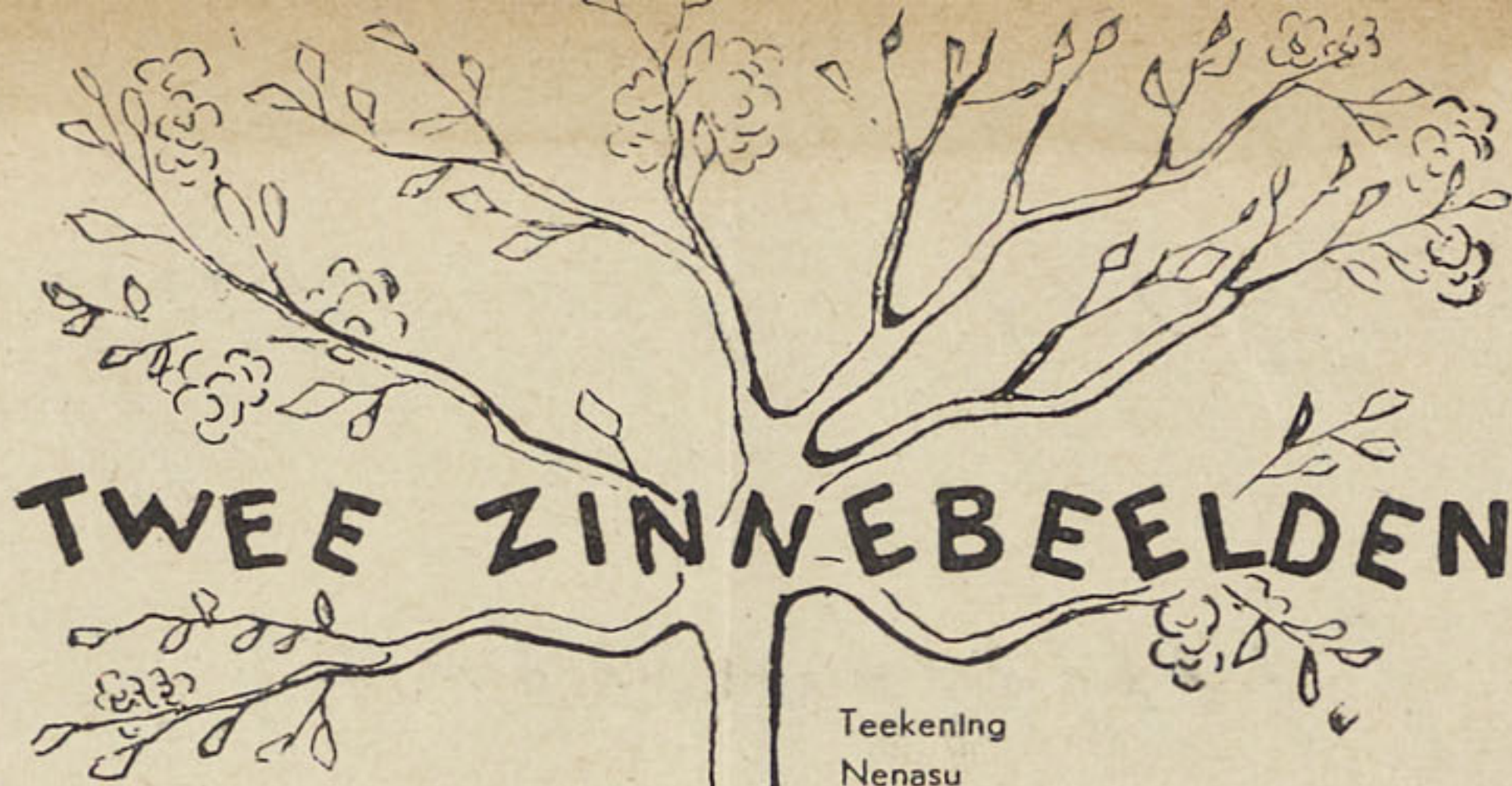

Foto: Louki Plate

In den oneindigen keten van de geslachten is de vrouw steeds degene, die het leven verder draagt. Doordat de meeste vrouwen gedurende een groot gedeelte van haar bestaan in beslag genomen worden door het voortbrengen van kinderen en alles wat daarmee verband houdt, staan zij dicht bij de natuur, dichter dan de mannen. Ook zonder dat zij het zich bewust zijn hangt haar geheele persoonlijkheid, geest zoowel als lichaam, samen met ontwikkelen en groeien, met opbloeien en afsterven.

De boerenvrouw is hiervan wel heel sterk doordrongen, ook al heeft zij er misschien nooit zoo diep over nagedacht, want zij beleeft deze verschijnselen van leven en dood ook in de natuur om haar heen.

De vrouw uit de stad is min of meer van de natuur vreemd. Als nationaal-socialisten moeten wij probeeren deze afdwaling weer goed te maken, want wij zijn overtuigd van de heiligheid van de orde der dingen, zooals die zich overal in de natuur openbaart. Ik geloof dat het niet zoo moeilijk zal zijn als het misschien lijkt, om ook de stadsvrouw haar verbondenheid met het oneindige leven te doen gevoelen. Het staat namelijk wel vast dat in welke omstandigheden ook zij geplaatst is, de vrouw zich in het algemeen minder vlug van de wijs laat brengen dan de man; dit is de laatste jaren wel duidelijk gebleken. Overal waar democratische verwording heerschte, dus ook in ons land, waren de vrouwen daardoor minder aangetast dan de mannen. Waar de mannelijke jeugd voor een groot deel slap en futloos was, alleen op goedkoope genoegens belust, onverschillig en cynisch, waren de meisjes — hoewel ook zij zich wel lieten meeslepen in den stroom van genotzucht en oppervlakkigheid — meestal frisch en actief gebleven. Dit verschil is er natuurlijk ook wel er aan toe te schrijven, dat de werkloosheid, die haar slachtoffers veelal lui en gemakzuchtig maakt, bij de eene sexe meer heerschte dan bij de andere. Maar toch staat vast, dat ook zonder werkloosheid jonge mannen in veel sterkere mate ten prooi waren gevallen aan verweekelijking en afstomping dan jonge vrouwen. Tot en met Mei 1940 — het tijdstip dat we nu maar als het oogenblik van omkeer in ons land zullen beschouwen — stak de levenslustige en fleurige houding der meisjes gunstig af tegen het fletse voorkomen en het kinderachtige gedrag van de jongens. Ik schrijf dit hieraan toe, dat de vrouw nooit zoo ver en zoo grondig afdwaalt van een gezonde levensopvatting en nooit zoo toegeeft aan verderfbrengende invloeden als de man. Naar ik mij heb laten vertellen is ook in Noorwegen hetzelfde verschijnsel waar te nemen. Ook daar zijn de vrouwen over het algemeen „recht op van lijf, recht op van ziel”, terwijl zeer veel mannen slap en zoowel uiterlijk als innerlijk verengelscht zijn en hoegenaamd geen belangstelling voor de groote vraagstukken, Europa en hun eigen land betreffende, aan den dag leggen.

De vrouw is conservatief van aard. Soms is dit een nadeel, maar waar het de verhouding van den mensch tot natuur en leven betreft, is het maar goed dat zij behoudend is.

Hiermee wordt de vrouw tot hoedster van het leven. Twee zinnebeelden zijn er, die de oneindigheid van het leven voorstellen en waarvan de beteekenis in het hart van iedere

echte vrouw diep moet worden gepeild. Twee zinnebeelden, die beiden even schoon zijn voor ons, nationaal-socialisten, omdat zij in dezelfde mate spreken tot ons Germaansche wezen.

Het eene beeld is het nooit doovende haardvuur dat vanouds bij de Germanen de heilige voorstelling was van het nooit eindigende leven. Dit zinnebeeld stemt wel bij zonder goed overeen met de spreuk der Nederlandsche nationaal-socialistische vrouwen: Het Hartvuur heilig, het Haardvuur veilig.

Het tweede beeld is dat van den levensboom, die met zijn wortels in de aarde grijpt en met zijn kroon naar de oneindigheid streeft. Deze levensboom geeft voor ons zoowel geboorte als dood weer, waarbij alleen de richting, waarin de vertakkingen zich verspreiden, verschillend is. Door de organisatie die, uitgaande van de N.S.B., de zorg voor de volksgezondheid op zich genomen heeft, is dit beeld als teeken aanvaard. Ook in de berichten, waarin wij mededeeling doen van geboorte en dood, wordt de levensboom door ons gebruikt.

In deze twee zinnebeelden moet voor de vrouwen het besef neergelegd zijn van haar verantwoordelijkheid voor het leven. Zij moeten ervan doordrongen zijn, dat het nimmer doovende vuur en de altijd groene boom voor haar beduiden, dat zij een plicht hebben en een verantwoordelijkheid dragen tegenover het leven. Het leven mag niet verkommeren of verloren gaan. Het moet bloeien, overal in onze Germaansche landen. Dit zal niet alleen een vreugde zijn om te aanschouwen, maar voorloopig moeten wij dit ook zien als bittere noodzaak.

Het gevaar dreigt namelijk, dat wij, Europeanen, onder den voet geloopt worden door de opdringende volkeren uit het Oosten, de Slaven. In dezen tijd gebeurt dit in den vorm van een dreigenden inval der Aziatische horden. Zou de oorlog tegen deze Hunnen door ons worden verloren, dan is het afgelopen met de Europeesche beschaving en met alles wat het leven voor ons waardevol maakt.

Echter zal het, óók wanneer wij den oorlog in het Oosten winnen, voor ons een groot gevaar blijven, dat wij door de Slaven kunnen worden overwoerd. Europa wordt in het Noorden bewoond door de Germanen, in het Zuiden door de Romanen, terwijl het Oosten vanouds door de Slaven bevolkt werd. In 1810 waren deze drie groepen even sterk vertegenwoordigd. In 1910 waren de verhoudingsgetallen onderscheidenlijk 34, 24 en 42. In 1930 waren zij 30, 24 en 46. Indien de Slaven doorgaan zich zooveel sterker voort te planten dan de andere groepen, dan wordt verwacht dat in 1960 de verhoudingsgetallen zullen zijn: 27, 22 en 51, dat wil dus zeggen dat er meer Slaven zullen zijn dan Germanen en Romanen tezamen.

De Germaansche vrouwen behooren zich deze dreiging bewust te zijn en op haar rust de plicht met alle krachten mee te werken tot de afwendig van dit geweldige gevaar, want indien dit niet geschiedt kan het vuur niet blijven branden en de levensboom niet blijven bloeien.

Dr. A. SCALOGNE-BRIEDE

Nederlandsch Vrouwenleven

T I J D S C H R I F T   V O O R   D E   N E D E R L A N D S C H E   V R O U W

Verantw. redactrice: J. Jansen-van Balen, Amsterdam (afwezig)

Verantwoordelijk voor dit nummer A. W. te Luij

Redactie-adres: Kruislaan 210, Amsterdam-O Tel. 52322

Administratie-adres: de Lairesestraat 153, Amsterdam-West

Telefoon 29894 - Postgiro 320886

Verschijnt voorloopig 1 maal per maand

Foto: C.N.F. Fotodienst N.S.B.

HOOIMAAND

Voor Juli kennen wij slechts één ouden Nederlandschen naam, n.l. Hooimaand. Menigeen zal dezen naam misschien eenigszins misplaatst vinden, omdat reeds in Juni met den hooioogst wordt aangevangen en dus evengoed deze maand Hooimaand had kunnen heten.

In den tijd evenwel voordat de kunstmest algemeen in gebruik kwam, waren de weilanden pas later rijp voor de zeis en begon het hooien inderdaad in Juli. Meester Heuvel vertelt hiervan zoo aardig in zijn boek „Oud-Achterhoeksche boerenleven”. Hij herinnert zich uit den tijd, dat hij als kleine jongen op de boerderij van zijn vader leefde, hoe, wanneer de hooitijd aankwam, de „hannekemaaiers” in grooten getale van over de grens kwamen, op doortrek naar Friesland. Te voet kwamen zij uit het Munsterland, met een zak op den rug, waarin

ze hun gereedschap en proviand meebrachten. Enkele weken later had dezelfde trek in omgekeerde richting plaats.

Veel is er al geschreven over deze Duitsche maaiers, „hannekemaaiers”, „poepenkerels” en hoe ze niet al heetten. Al spoedig bemerkten zij, dat zij behalve met hooien, ook nog een aardigen duit verdienen konden met de zelf geweven stoffen, die ze in hun zak meebrachten. Tenslotte kwamen velen niet meer om te maaien, maar uitsluitend als lappenkooplieden, en uit verschillende van deze families groeiden onze tegenwoordige groote modemagazijnen, die er door hun Duitsche namen nog aan herinneren.

De hooioogst beheerscht wekenlang het leven van den boer. Nu is de drukste tijd aangebroken: 's Morgens

Het gebroken willetje

Jantje is twee jaar, de oudste zoon van een trotsch stel ouders. Hij heeft een Wil. Als Jantje iets wil, dan gebeurt het ook, al willen vader of moeder het eigenlijk niet. Dat kwam zóó. Hij was de eerste en een eerstgeborene heeft bij sommige ouders bijzondere rechten. Als Jantje hilde, schenen zijn ouders een wedloop te houden om het eerste bij de wieg te zijn. Hij werd opgenomen en lachte, de engel. Verteederd liep vader er een half uur mee rond. Toen ging de engel weer zoet slapen. Er had hem toch wel iets dwars gezeten. Er zat hem dikwijls iets dwars en hij was meer in handen, dan in de wieg. 't Zou wel beter worden, dacht moeder. Als hij maar eenmaal in de box kon. Eerst was de box een nieuwtje, maar al gauw gaf Jantje door hard huilen te kennen, dat hij liever op schoot zat. Moeder nam hem er uit en anders deed vader het. Och, ja, als je er maar één hebt, nietwaar? Toen kondigde nummer twee zich aan. Moeder had het wel eens druk en was soms te moe om Jantje steeds maar op schoot te hebben. Maar ze moest, want hij hilde. Zuchtend zeulde ze met hem rond en vader zei: „Zet dien zwaren jongen toch eens neer.” En hij nam hem op schoot.

Het tweede kindje kwam en daarmee kwamen er dagen, waarin Jantje zich verwaarloosd voelde, omdat hij niet den heelen dag op schoot kon zitten. Maar gelukkig kwam Grootmoeder en verwende hem een klein beetje, de kleine tobber, die zooveel dagen zijn mammi moest missen.

Toch werd het leven er niet leuker op voor den jongen. Hij bracht zijn dagen door met veel huilen. Moeder kon hem niet meer steeds zijn zin geven, want het kleine zusje vroeg ook haar aandacht. Maar Jantje gaf

Foto
Volksche Werkgemeenschap
Victor Meeussen

zoo gauw de hoop niet op. En als vader thuis was, was alles weer goed. Dan krijschte hij in alle toonaarden, tot vader zuchtend zijn krant neerlegde en hem opnam. Vader at met den jongen op schoot, vader schreef zijn brieven met Jan op schoot, 's nachts liep hij uren rond met zijn zoon op den arm. Vader was de slaaf van zijn zoon. De zenuwen van vader en moeder leden er onder en zij werden prikkelbaar. Toen moest Jantje „aangepakt” worden. 't Ging niet langer zoo. „Die verduivelde aap denkt, dat hij alles regeeren kan. Dat beroerde jong denkt altijd zijn wil door te kunnen zetten. We zullen dat willetje wel eens breken.” Arme Jantje. Van engel gedegradeerd tot beroerd jong.

Vader ging aan het breken van Jantje's wil. Dat wil zeggen: Hij gaf hem een flink pak voor zijn broek. Het kind hilde niet meer, het brulde, tot het blauw werd. Dat gaf schrik. Moeder drukte Jantje huilend tegen

haar hart aan en was boos op vader, die een beul was. Maar vader was nog boozier. Hij sloeg met de deur en liep het huis uit. Dit feest werd tot een dagelijksche gewoonte. De goede verstandhouding tusschen de ouders raakte zoek. 't Was moeders schuld, dat het kind zoo was. Neen, 't was vaders schuld. En Jantje kreeg de klappen. Letterlijk en figuurlijk. Hij leerde het dwingen wel af, uit angst voor slaag, maar zag vader voortaan als den man, die de klappen uitdeelt en rondom zich zag hij zoo heel dikwijls booze, makkende gezichten en hoorde harde woorden.

Waarom laten we Jantje niet rustig huilen, als hij daar behoefte aan heeft? Als hij in de wieg op de juiste manier behandeld wordt, zal hij in de box ook zijn vertier zoeken en, wat voor hem het voornaamste is, dan hoeft zijn „willetje niet gebroken” te worden met klappen en booze woorden.

M. B.

De Telegraaf

*1 het
voorlichtend
familieblad*

reeds bij het ochtendkrieken begint het werk om tot dat de duisternis invalt — en dat is in dezen tijd pas laat — te duren. Het leven van den boer regelt zich nu meer dan ooit naar het weer; als het droog en warm is, wordt er koortsachtig gewerkt om het hooi goed en wel onder dak te brengen.

In Hooimaand valt dan ook de beslissende datum, die uitmaakt of het regenen zal of dat het zonnig zal blijven, St. Margriet (20 Juli).

Met Sint Margriet
Dertig dagen regen of niet.

Of, zooals men in Zeeland zegt:

St. Margriet pist in 't riet
Zes weken boerenverdriet.

Ook de roggebouw begint in dezen tijd en aan het eind van de maand is het oogsten in vollen gang.

Met Sint Jacob en Sint An (25 en 26 Juli)
Is 't koren in de schuur of in den ban.

De witte oogstdracht, die de Twentsche vrouwen vroeger speciaal in dien tijd droegen, heette dan ook St. Japiksdracht. De naam Oogstmaand bleef echter voorbehouden aan Augustus en daarover wil ik U den volgenden keer vertellen.

ELSA M. VALETON

Peterselie (Petroselinum sativum).
Selderij (Apium graveolens.)

Over deze kruiden behoef ik niet veel te zeggen, omdat ze algemeen bekend zijn en haast bij elk gerecht kunnen worden toegepast, zooals in sausen, soepen, éénpansmaaltijden, enz. Selderij zoowel als peterselie moeten, fijn-gesneden, rauw worden toegevoegd, nadat het eten van het vuur genomen is. In kruidenboter zijn ze ook zeer smakelijk.

Zomerprei (Allium porrum).

Ook prei is een bekende groente. Zomerprei wordt vroeg gezaaid en kan dan dienen als toekruid bij sla e.d.

Mierikswortel (Cochlearia Armoracia).

Andere namen: Boerenradijs, miredik, peperwortel.

Dit kruid is in ons land betrekkelijk weinig bekend; toch is het bij het inleggen van augurken en komkommers reeds daarom onmisbaar, omdat het bederf en schimmelvorming van den inmaak tegengaat. Bovendien geeft het een pittigen smaak.

Fijn geraspt en vermengd met geraspte appels, suiker en een weinig azijn vormt de wortel een smakelijke toegift bij vleesch- en vischgerechten en — zonder deze toevoegsels — in sausen. Voor de boterham kan men er een lekker smeersel van maken door vermenging met wat bloem, boter, melk en geraspte kaas.

Evenals paprika bevordert mierikswortel door prikkeling der slijmvliezen ten eerste de bloedcirculatie; wegens zijn hoog vitaminegehalte is hij heel gezond.

Daar hij door drogen en meekoken aan waarde en smaak verliest kan de wortel slechts in rauwen toestand worden gebruikt. Voor den inmaak snijdt men hem in stukjes of schijven of draait hem door den vleeschmolen.

Overgebleven mierikswortel kan men in de keuken eenigen tijd goed houden door hem onder water te bewaren of anders in vochtig zand buiten of in den kelder.

Om den wortel, die anders diep den grond ingaat, gemakkelijker te kunnen oogsten, is een bepaalde plantmethode gewenscht: men neemt dunne zijwortels van 40 à 50 cm lengte; hiervan verwijdt men met den rug van een mes op het middengedeelte alle wratachtige uitwassen (oogen); aan het boveneind laat men 3 à 4, onderaan 4 à 5 oogen zitten. Deze wortels worden nu in voren met onderlinge afstanden van 60 cm in 5 cm diepe plantgaatjes gestoken, omgebogen en schuin in den grond gelegd, vervolgens aangeard en goed vochtig gehouden. Zoo verkrijgt men gave wortels, die door hun ligging dicht aan de oppervlakte in het najaar tegen inmaaktijd gemakkelijk te bereiken zijn. De zijwortels en het eindstuk worden dan weer op dezelfde manier uitgeplant.

Voor den stadsbewoner zullen de volgende kruiden zeer welkom zijn, omdat men ze in apotheken, drogisterijen en reformhuizen koopen kan:

Anijs (Pimpinella anisum).

Andere namen: Nieszaad, anies.

Het zaad van deze plant wordt in Nederland wel zeer gewaardeerd. Wie kent niet anijsdrop, de beroemde anijsmelk bij verkoudheden, anijsspiritus bij bronchitis en andere aandoeningen? Ook wordt anijs veelvuldig in bak- en suikerwerk gebruikt: we denken b.v. aan anijsbeschuitjes en „muisjes”. Als toekruid vinden we anijszaad in de Geldersche „balkenbrij” terug.

Het zaad moet spaarzaam worden gebruikt, de heele korrels o.a. voor zuren inmaak, fijn gestampt in zoetzure sausen en in verschillende groenten, zooals biet, roode kool, wortels en komkommers.

Voor anijsmelk is een theelepeltje zaad met een beker melk gekookt, al voldoende. Eerst na het zeven suiker toevoegen!

Venkel (Foeniculum vulgare).

Andere namen: Vennekool, zoete venkel, Italiaansche venkel.

Van dit kruid worden de bladeren zoowel als het zaad voor verschillende doeleinden gebruikt.

Het is gewenscht, het zaad niet te stampen of eerst kort voor het gebruik, daar het anders zijn aroma verliest.

Venkel is een zeer geschikt geneesmiddel voor zuigelingen en kinderen, daar het een aangename smaak heeft en een niet prikkelende, zachte en zekere werking. Een theelepeltje zaad met een kopje water gekookt kan bij kinderen in geval van buikpijn of andere storingen in de spijsverteringsorganen werkelijk wonderen doen.

Hoe

moeten we kruiden?

no. 3

Het zaad koopt men bij den drogist, omdat de plant niet wintervast is en het zaad gewoonlijk eerst in het tweede jaar rijp wordt. Is het echter om het blad te doen, dan kan men den venkel een plaatsje in den kruidentuin inruimen. In Mei wordt het zaad in diep omgewerkten grond, die niet versch bemest is, op een zonnig plekje uitgezaaid; ook kan men vroeg onder glas zaaien en later uitplanten. Daar venkel vrij veel warmte nodig heeft, kan in koude en natte zomers de teelt wel mislukken.

De fijne jonge blaadjes vinden toepassing in allerlei soorten salade; ook kunnen ze fijngesneden op de boterham worden gegeten.

Voor den inmaak van augurken en komkommers gebruikt men zoowel het zaad als de geheele plant met zijn halfrijpe vruchtschermen; evenzoo voor anderen zuren inmaak, b.v. gemarineerde haring en andere visch. Bij het inmaken van zuurkool, voor kruidensausen en mayonnaise wordt venkel eveneens aangewend. De blaadjes zijn zeer geschikt voor het garneren van schotels.

Koriander (Coriandrum sativum).

Andere namen: Colander, anies, in het Maleisch: ketoembar.

Van dit kruid wordt slechts het zaad gebruikt, daarom kan men dit het best koopen. De plant vraagt trouwens veel warmte en zon en riekt, evenals het onrijpe zaad, zeer onaangenaam. Pas bij het narijpen en drogen ontwikkelt zich de aromatische geur.

In Indië kan men zich geen rijsttafel denken zonder ketoembar; ook van kerry vormt het een belangrijk bestanddeel.

Het fijngestampte zaad wordt in koek en koekjes gebruikt, natuurlijk in zeer geringe hoeveelheid; wat meer, ongeveer een theelepeltje, in koolgerechten en bieten en in sausen en vleeschgerechten, zooals goulasch en haché. Nog ruimer neemt men ervan voor den inmaak in het zout, bij het inleggen van augurken en komkommers, bij het marineeren van haring en andere visch, en voor kruidenazijn. Voor de laatste doeleinden gebruikt men de geheele korrels.

Karwij (Carum carvi).

Andere namen: Geitevoet, komijnzaad, hofkomijn; in het Duitsch: Kümmel.

Het zal velen onbekend zijn, dat in Nederland de beste soort karwij wordt geteeld en dat de export ervan niet onbelangrijk is.

Hier te lande gebruikt men karwijzaad evenals komijn voornamelijk voor kruidkaas. In de keuken wordt het betrekkelijk weinig toegepast, ten onrechte, want karwij behoort tot onze oudste kruiden en is bovendien geneeskrachtig: het heeft een gunstige uitwerking op de maag, bevordert de spijsvertering en voorkomt het opgezette gevoel, dat sommigen hebben na het eten van kool. Het verdient aanbeveling, het zaad niet te laten meekoken, doch het te malen of in een mortier fijn te stampen en dan na het koken aan de spijzen toe te voegen. Wil men het toch een weinig laten meekoken, dan hangt men het ongestampte zaad in een zakje in de pan.

Karwij is te gebruiken in koolgerechten, zooals zuurkool, witte en savoyekool, in éénpansmaaltijden en soepen, bij roode biet en in allerlei soorten sla.

Meestal is een theelepeltje gestampt zaad voldoende, voor sla nog minder.

Kalmoes (Acorus calamus).

Andere namen: Maagwortel, calmus, zwanenbrood.

Kalmoes is een wilde waterplant en dus voor onzen kruidentuin niet geschikt. Men gebruikt den gedroogden wortelstok, die in apotheek of drogisterij verkrijgbaar is. Ik vermeld kalmoes voornamelijk, omdat hij in dezen tijd als vervangmiddel voor notemuscaat kan dienen, mits in poedervorm en zeer spaarzaam gebruikt.

Sausen zoowel als jus krijgen een pittigen smaak, als men een stukje kalmoes of een mespuntje kalmoespoeder meekookt.

Kalmoes heeft een gunstige werking op de maag en verdient daarom met recht den naam: maagwortel; hij bevordert de afscheiding van maagsappen en vermeerdert de roode bloedlichaampjes.

Kalmoeswortel mag nooit versch worden gebruikt, slechts in gedroogden toestand.

Jeneverbes (Juniperus communis).

Bij het lezen van dit woord zal men dadelijk denken aan den welbekenden Hollandschen borrel en inderdaad wordt de jeneverbes in

de distilleerderijen gebruikt. Toch zijn de bessen (eigenlijk schijnbessen), die het gehele jaar door van een struikvormige conifeer op de heide kunnen worden geoogst, ook een aanwinst voor de keuken.

De gedroogde bessen kunnen in hun geheel of gestampt worden gebruikt. Met witte kool en met knolraap gekookt, doen ze den sterken geur van deze groenten verdwijnen. Bij wildbraad geven jeneverbessen de jus een pikanten smaak. Een theelepel vol is meestal voldoende.

Bij het innemen van zuurkool strooie men tusschen iedere laag wat bessen en stampe ze mee aan.

Jeneverbessen bevorderen den eetlust en werken ook op de nieren. Voor eigen kweek is de plant minder geschikt, daar ze een liefst steenachtigen heidegrond verlangt.

Men koopt de gedroogde bessen in apotheek of drogisterij.

RECEPTEN

Kruidmoes, voor 4 personen.

1 liter karnemelk - 4 dl. water - 100 g gort - zout naar smaak
fijngesneden kruiden (hoeveelheden naar verkiezing): kervel, kruidemunt, venkel, zuring, pimpernel, een weinig bieslook, thijm, marjolein en wat bladeren van zwarte bessen.

In normale tijden een stukje doorregen spek, metworst en rozijnen.

De gort een nacht in het water weken, opzetten met de koude karnemelk, zout en kruiden toevoegen (behalve kervel, pimpernel, bieslook), de pap aan de kook brengen en zachtjes door laten koken (nu en dan roeren). Kooktijd 2 à 2½ uur. Vóór het opdienen kervel, pimpernel en bieslook toevoegen. Het gerecht wordt met stroop gegeten.

Mierikswortelsaus.

¼ l water

ca. 125 g geraspte rauwe aardappelen (1—2 aardappelen)

¼ l melk

geraspte mierikswortel (hoeveelheid naar smaak: ongeveer 1 à 2 eetlepels)

citroensap of wijnazijn

een weinig suiker

zout

zoo mogelijk 4—6 eetlepels appelsap.

Het water aan de kook brengen en met de aardappels binden; kort door laten koken, het moet goed dik worden, daar er nog vloeistof bijkomt. De melk toevoegen en opwarmen. Van het vuur nemen en de rest der ingrediënten toevoegen.

M. JAPINGS-SÜLZNER

Een betrouwbaar en onschadelijk middel, tegen chronische verstopping. Samengesteld uit plantaardige extracten en uit het Kissingen bronzout. Ook bij langdurig gebruik is de kans, dat patienten aan dit geneesmiddel wennen, zeer gering.

BOXBERGER • BAD KISSINGEN • OPGERICHT 1711

Vertegenwoordiger voor Nederland:

COÖPERATIEVE APOTHEKERS VEREENIGING
„DE ONDERLINGE PHARMAC, GROOTHANDEL G.A. UTRECHT

Weet U....

er raad mee?

Als onze handen na het schoonmaken van uien een onaangename lucht hebben, wrijven we ze af met keukenzout, daarna schoonspoelen met water. Dit kan ook gebeuren met de houten plankjes, waarop we de uien gesneden hebben.

Om zeep te sparen gebruiken we voor het schoonmaken van vuile handen een of ander schuurmiddel. Eerst de handen nat maken, dan schuurpoeder erop strooien.

Kleine restjes toiletzeep verzamelen we en binden ze in een klein zakje, gemaakt van gordijnstof of van een oud zakdoekje. We kunnen dit gevulde zakje dan verder als een gewoon stuk zeep gebruiken.

Om te voorkomen, dat toiletzeep te vlug opraakt, moeten we er zorg voor dragen, dat het stuk niet in water ligt. De zeep smelt dan weg. We leggen de zeep dus liefst op een roostertje of we plakken aan één zijde van het stukje zeep een zilver of staniol-papiertje. Wel moeten we er in dat geval om denken, dat de zeep steeds op de geplakte kant wordt gelegd. In gezinnen met kinderen verdient het roostertje dus de voorkeur.

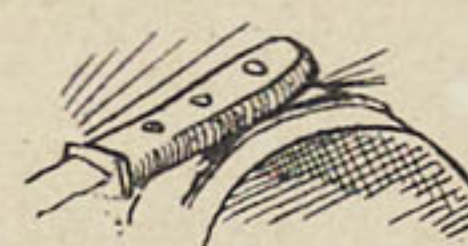
Peterselie hakken of snijden is een onplezierig werkje. Het maakt zoo'n lawaai en het plankje wordt viesgroen van het intrekende sap en het kost weer werk om het schoon te maken. Liever knippen we dus de peterselie fijn. We doen daarvoor de gewassen peterselie in een beker of diep kommetje en knippen met een schaar alles fijn.

Voordeelen:

Geen verlies van sap en dus van waardevolle voedingsstof.

Geen lawaai!

Weinig onderhoud van het gebruikte materiaal.

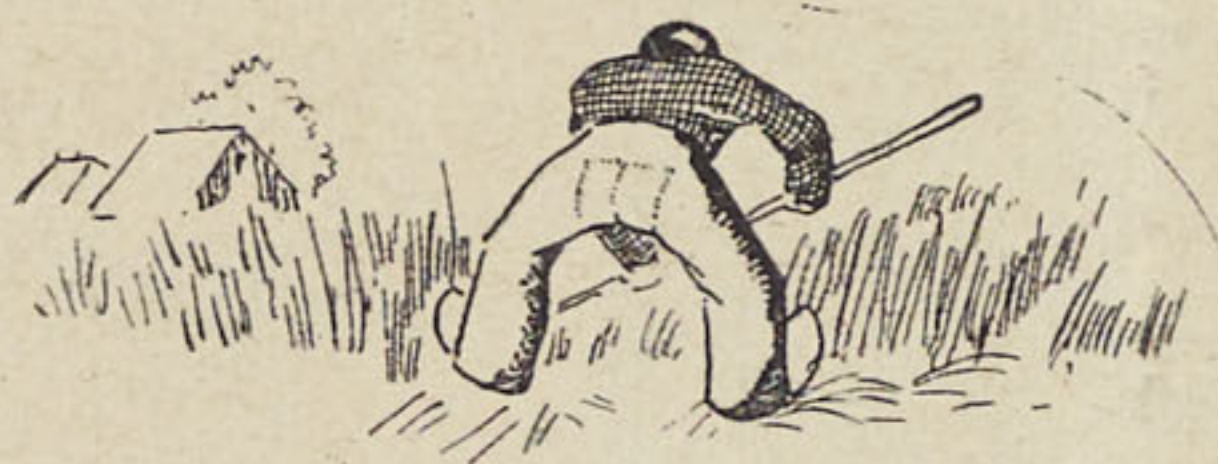
Als Uw schoensmeerdoosje niet open wil, klop dan met het heft van een mes zachtjes rondom tegen den zijkant. U zult zien, dat de doos dan vanzelf opengaat!

Teekeningen Nenasu

GEPEINZEN BOVEN EEN BOEK

Teekening Nenasu

...de boer werkt!

Als je in een stad woont — neen, niet in zoo'n groot villa-dorp, waar elk huisje als een eilandje ligt temidden van een zee van groen en bloemen, maar echt in een groote stad, zoo'n woestijn van baksteen met nergens een sprietje groen, steenen links van je en steenen rechts van je, steenen onder je voeten en steenen wáár je ook kijkt — dan zou je wel eens kunnen vergeten hoe het er op het land uitzielt: zoo'n golvend graanveld met klaprozen en korenbloemen, of zoo'n echte malsche Hollandsche weide met koeien en kippen erop, omzoomd door een helder glinsterend slootje met lange ranke rietpluimen en een troepje zachtjes snaterende eenden.

Ja, hoe was dat ook weer? Hoe was toen in de vakantie dat kronkelende landweggetje langs boschjes en korenvelden, waar je zoo vaak langs gekomen bent op weg van je gezellige pensionnetje naar de boerderij, waar je zoo dikwijls een praatje maakte met die gezellige dikke schommel van een boerin over allerlei huishoudelijke aangelegenheden, die toch elke vrouw interesseeren (of in elk geval haar behooren te interesseeren!). En waar je van „den boer zelv'ers" college kreeg over, bijvoorbeeld, leven en werken eener kip, of over de constructie van een z.g. „zelfbinder", wat merkwaardigerwijze géén kleedingstuk bleek te zijn met een stippeltje of een streepje, maar een zeer nuttig landbouwwerktuig, dat in staat is om tienduizenden zelfstandig uit de aarde tevoorschijn komende korenhalmen om te tooveren tot vele keurig gebundelde schoven graan.

Och ja, wij stadsmenschen zijn maar al te gauw geneigd om te denken dat „boer zijn" eigenlijk geen speciaal vak is; hij loopt in 't voorjaar even over zijn akker en strooit maar zoo'n beetje met graankorrels in het rond, en in den nazomer komt hij dan het rijpe koren, waar Onzelveheer dan wel verder voor heeft gezorgd, even ophalen. En alle kippen en koeien kennen hun plicht en doen precies op tijd wat er van hen wordt verwacht. Dus vult de boer de rest van zijn tijd met het rooken van ontelbare pijpjes op de bank voor 't huis, of met allerlei schilderachtige bezigheden, als melken (zoo nu en dan eens), een beetje gras maaien (als 't mooi weer is en niet al te warm), of het maken van vlechtjes in de manen van zijn paard voor al die aardige volksfeesten, ringrijden en zoo, U kent ze wel van de film.

Maar alle gekheid op een stokje: wie eenigszins ingewijd is weet wel, dat het boerenbedrijf geweldig veelzijdig en inspannend is, dat niet alleen lichamelijk het uiterste vergt van den mensch, maar waar ook wel degelijk hersenwerk bij te pas komt, en dat steeds weer nieuwe beslommeringen en nieuwe zorgen met zich meebrengt. Een vak waarin je nooit uitgeleerd raakt en dat eigenlijk méér dan een menschenleeftijd vereischt, om het tot in alle onderdeelen te leeren. En wanneer wij, als stadsmenschen, dan eens in de vakantie de gelegenheid krijgen om een blik te slaan in het dagelijksch leven van „zoo'n boer", dan moeten wij met iets van bewondering en ontzag vaststellen, dat er bij dat vak van „boer zijn" toch nog héél wat komt kijken, en dat het (nou ja, laten we maar eerlijk zijn) toch eigenlijk in belangrijkheid niet onderdoet voor het onze. En dan verlang je alweer naar de volgende vakantie om de onderbroken colleges in de landbouwkunde te kunnen hervatten.

En omdat het nog zoo lang duurt en nog winter is, grijp je naar een boek, naar zoo'n echt gezond en warm-levend verhaal over het landleven, zooals er reeds vele geschreven zijn in ons land, en — gelukkig verschijnsel van de langzaam-maar-zekere genezing van ons Nederlandsche Volk — zooals er in den laatsten tijd steeds meer verschijnen. En welk een rijk gebied betreden wij dan, welk een groote verscheidenheid blijkt er te zijn! Hoe anders is immers een Limburgsche boerderij tegenover een Zeeuwsche, en hoezeer verschilt een Betuwsche boerendoening niet van een Friesche? In elk heeft men zijn bepaalde werkmethode en levensgewoonten, zijn eigen sfeer. En kent U die statige hofsteden in het Groninger land, waar de groote heerenboeren eigenlijk zoo heel anders zijn dan een niet-Groninger zich voorstelt?

Bent U nog nooit in het Noorden geweest? Leest U dan eens „Waar mensch en koren rijpen" *) van Jant Nienhuis, en U zult zich tenminste eenigszins een beeld ervan kunnen vormen.

De Oldenhoeve, het tehuis van den rijken heerenboer Onno Bouwes Bouwman en zijn vier dochters, is niet zoo maar wat wij doorgaans onder „een boerderij" verstaan: het is een mooi, groot, oud huis met een prachtige tuin, en zelfs een vijver met zwanen, En de menschen in en om de Oldenhoeve leven een eigen leven; duidelijk staat ons het beeld voor oogen van dien onafhankelijken, fieren boer, en wij leven mee in zijn strijd voor zijn grond en zijn sibbe. Een heel speciaal slag menschen is dat, zoo echt, zoo echt Noordsch; koppig zijn ze en onbuigzaam: in den strijd tusschen de grootmoeder en haar zoon wil, om vermeend onrecht, geen van beiden het onderspit delven. Toch zijn ze gevoelig, zooals het jongste dochtertje Jacomientje in haar vriendschap met den stillen, eenzamen Rinus. Vlijtig en huiselijk zijn ze, als Sietske, die de plaats van haar onverwachts gestorven moeder inneemt. Met beide voeten staan zij op den grond die hen voedt en dien zij liefhebben. En zij aanvaarden alle voorspoed en tegenslagen in geloovige gehoorzaamheid aan hun God. Maar soms breekt een onstuimige levenshonger zich baan: „leven is wat anders dan begraven zitten in deze taaie kleiwereld", en dan begaat de impulsieve Margreet den misstap, waarmede zij den goeden ouden naam van haar familie in opspraak dreigt te brengen. Toch trouwt zij niet met den man die haar niet blijkt lief te hebben, daarvoor is zij te eerlijk tegenover zichzelf en tegenover anderen. En het saamhorigheidsgevoel der sibbe Bouwman leidt tot een oplossing van het conflict, die zoo is, dat ook wij haar als zuiver kunnen aanvaarden. Taaie en stug als de grond waarop zij leven zijn deze menschen, maar ook even gezond en even rijk naar lichaam en geest. En wij voelen ons aan hen verwant, want ook zij maken deel uit van ons kleine groote Nederlandsche Volk.

DIKA

*) „Waar mensch en koren rijpen", door Jant Nienhuis. Van Loghum Slaterus' Uitgevers-Mij. N.V., Arnhem 1941. N.S.V.O.-bibliotheek No. 690.

Waarom komt Truus niet?

Zeker, wij hebben allemaal dagen, waarop wij ons liever niet te zeer vermoeien, maar tegenwoordig behoelt de vrouw zich het genot van licht, lucht en zon tijdens het weekeind nimmer te ontfangen, want de moderne Camelia-hygiëne beschermt en schenkt haar ten alle tijde een gevoel van zekerheid en frisheid.

HET BETROUWBARE

Camelia

VERBAND

Voor onze aanstaande moeders

Wij brengen U hier enkele wenken voor a.s. moeders. Zooals U allemaal waarschijnlijk wel weet, heeft de a.s. moeder na de eerste 4 maanden van de zwangerschap recht op extra rantsoenen levensmiddelen en gelukkig maar, want velen van U zullen uit ondervinding weten hoe welkom in dien tijd een extra hapje is. Zoo tusschen de maaltijden door kan haar ineens zoo'n onweerstaanbaar hongergevoel overvallen en dan is er niets prettigers dan even een boterham te kunnen eten of een bordje pap te kunnen koken zonder het gevoel te moeten hebben, dat er van de rantsoenen van de andere huisgenooten afgaat!

En werkelijk, de extra toewijzing is voor a.s. moeders heel behoorlijk. Sinds korten tijd is het thans zelfs mogelijk om uit 3 verschillende groepen levensmiddelen een keuze te maken. Iedere groep levensmiddelen wordt over een periode van 2 maanden verstrekt na welken tijd opnieuw extra toewijzing wordt gevraagd. Men is echter steeds opnieuw vrij in het bepalen van de keuze. Kiest men de eerste periode b.v. groep A, dan mag men in de volgende periode gerust B of C of omgekeerd nemen. De volgende levensmiddelen worden verstrekt:

Groep A:

- 11 rantsoenen havermout (dat zijn dus 11 pakken van $\frac{1}{2}$ pond!).
- 11 rantsoenen gort of gortmout.
- 16 rantsoenen melk (1 rantsoen melk is $1\frac{3}{4}$ liter).

Groep B:

- 40 rantsoenen brood (1 rantsoen is 100 gram, dus 10 brooden in het geheel).
- 4 rantsoenen boter (in het geheel dus 1 kg).
- 16 rantsoenen melk.

Groep C:

- 80 rantsoenen brood.
- 16 rantsoenen melk.

De voedingswaarde van de verschillende groepen loopt weinig uiteen. In groep A vinden we het meeste eiwit, wat voor de a.s. moeder wel een heel belangrijke voedingsstof is.

Groep B bevat verreweg het meeste vet, haast 2 maal zooveel als groep C, terwijl groep C weer veel meer eiwit en meelstoffen bevat.

De totale voedingswaarde is echter van groep A het hoogst; dan volgt groep C en daarna groep B. De verschillen zijn echter zoo gering, dat we daarmee bij het bepalen van de keuze praktisch geen rekening behoeven te houden. We kunnen ons dus rustig laten leiden door de behoeften van het moment. Wel zij er hier nog op gewezen, dat er bij het berekenen van de voedingswaarde werd uitgegaan van het standpunt, dat de verstandige moeder zeker volkoren- of bruinbrood zal verkiezen boven wittebrood, daar het volkorenbrood veel voedzamer en voor haar dus veel beter is, dan het helaas nog zoo graag gebruikte wittebrood.

Behalve de extra rantsoenen levensmiddelen worden thans op de distributiediensten ook vitamine-C-tabletten verstrekt. We kunnen er niet genoeg den nadruk op leggen, dat deze tabletten noodig zijn voor de moeder en het zich ontwikkelende kind. Verzuimt U dus niet ze te vragen en regelmatig te gebruiken. Zij zullen U veel ellende besparen. Bedenkt U steeds, dat de overheid niet tot verstrekking van zoo'n stof over zou gaan met alle extra administratie daaraan verbonden, wanneer het niet werkelijk noodig was. U hebt recht op alles wat U wordt toegewezen, maakt dus van Uw rechten gebruik!

Denk er echter ook om, om werkelijk zelf de extra levensmiddelen te gebruiken en ze niet door de andere huisgenooten op te laten eten, hetgeen helaas maar al te dikwijls gebeurt!

Werkelijk, U heeft het zelf hard noodig in dezen tijd!

N. M. EEKHOF-STORK

Teekeningen Nenasu

Hoe dikwijls gebeurt het niet, dat wij, zittend voor een open raam, de kinderen buiten op straat hooren spelen en zingen. Of dat wij, loopende langs een speelplaats, daar kleine meisjes zien huppelen in een kring. Wij hooren de liedjes en neuriën ze soms gedachtenloos mee. Dan gaan onze gedachten plotseling terug naar een ander schoolplein, waar 20, 25 jaar geleden ook kleine meisjes in een kring huppelden. Zelf waren we een van hen, die met ernst en toewijding zongen:

„Rozen bloeien op mijn hoed,
Had ik geld, dan had ik goed.”

Of wel, wij zien ons zelf weer bedrijvig tusschen de vriendinnetjes.

Er moet afgeteld worden, wie „hem” is:

„Eun deun dip,
Ikke de kane boekenemane,
Ikke de kane boekenemane,
Eun deun dip.”

Het is als een film: wij zien ons zelf, ergens in een boerendorp, of ergens op een schoolplein; wij zien de spelletjes, wij hooren de liedjes - - - dan plotseling zien wij de kleine buurkinderen beneden in de straat, wij zien dezelfde spelletjes en hooren dezelfde liedjes.

Merkwaardig is het, dat deze spelletjes zoo weinig veranderden, terwijl er in den tijd, die er verliep tusschen onze eigen jeugd en heden bijna niets hetzelfde bleef. Dat deze liedjes zich handhaafden, terwijl toch de geheele wereld iedere paar maanden een anderen schlager zingt of fluit.

Hoe oud deze liedjes werkelijk zijn, is moeilijk vast te stellen, omdat de gegevens daarvan schaarsch zijn. Toch blijkt, dat ze met kleine wijzigingen zeker ongeveer honderd jaar hetzelfde bleven. Ja, men geeft hen zelfs een nog hooger ouderdom. Sommige volksliederen, die als volksliederen gestorven zijn, handhaafden zich als kinderliedjes. Soms zijn het ook alleen maar enkele regels, die uit een oud volkslied verdwaalden in een kinderlied en daar nu zonder eenigen samenhang met de rest tot op den huidigen dag bleven bestaan. Daarom lijken zoovele kinderliedjes volkomen onzin. Eens was echter de tekst zeer duidelijk. In het jarenlange, we mogen wel zeggen eeuwenlange gebruik ging dikwijls de beteekenis verloren; zooals boven gezegd,

*Soms zijn het kringspelletjes, soms reidansen
ouden bodem, waaruit ook sagen en sprookjes*

KINDERLIED

en

KINDERSPEL

no. 1

verdwaalden de regels. En woorden, die de kinderen niet begrepen, wijzigden zij in voor hen begrijpelijke klanken. Of wel het ging alleen nog maar om klank en rythme als begeleiding van bepaalde bewegingen. Zoo ontstond het bovenvermelde aftelliedje waarschijnlijk uit een Franschen tekst: un, deux, trois, die geheel verbasterde tot „eun, deun, tro”, „une, dune, daus” of „eun, deun, dip.”

In vele gevallen liggen er zeer oude voorstellingen aan deze liedjes ten grondslag. Wij zouden hier een vergelijking kunnen trekken met de sprookjes, waarin ook op kinderlijke wijze oeroud volksgeloof, heldensagen en mythologie verwerkt zijn. Zoo beschouwd, blijkt, dat de liedjes minder onzinnig zijn dan zij ons op het eerste gezicht toeschijnen.

Er bestaat b.v. een liedje, dat als volgt luidt:

„Witte zwanen, zwarte zwanen,
Wie gaat er mee naar Engeland varen?
Engeland is gesloten,
De sleutel is gebroken,
En is er dan geen smid in het land,
Die onzen sleutel maken kan.
Laat doorgaan, laat doorgaan,
Van achteren en van voren.”

Het spel, dat erbij behoort, zouden wij een soort reidans kunnen noemen. Twee kinderen houden elkaar bij de hand en vormen

bijna steeds wortelen zij in denzelfden oer-
opbloeden.

Foto's Arbeiderspers

.... daar kleine meisjes
zien huppelen in een kring.

met hun armen een poort. De anderen kruipen er onder door en telkens wordt het laatste kind gevangen.

Het lijkt weer een echt onzinnig liedje, dat verder geen beteekenis heeft, alleen wat kinderrijmelarij. Echter blijkt dit geheel anders te zijn, wanneer men weet, dat er in den oud-Germaanschen tijd verteld werd, dat de zielen van de afgestorvenen naar een soort paradijs gingen, een eiland, waartoe men alleen toegang had met een bijzonder sleutel, n.l. een beentje of botje. Dit paradijs is het Engeland uit het liedje, dat echter niets met het tegenwoordige Engeland te maken heeft, maar eigenlijk Engeland, land der engelen, geschreven zou moeten worden. Ook de zwanen, in het liedje genoemd, staan in verband met den dooden-cultus. Immers zij zochten de gevallen helden op het slagveld op en voerden hen naar het Walhalla. Dikwijls worden ook de Walküren, die dezelfde taak hadden, als zwanenmeisjes voorgesteld. In sommige streken begrepen de kinderen het woord „zwanen” niet of misschien hadden ze het verkeerd verstaan en zoo werd daar de eerste regel:

„Witte kralen, roode kralen”

omdat „kraal” voor hen een begrip was. Het bovenstaande spelletje was een soort reidans. Er zijn er meer zoo. Ik wil nog slechts herinneren aan het spel van „den boom, die hoe langer hoe dikker wordt”. Hier geven allen elkaar de hand; de keten rolt zich spiraalsgewijze op. Ook dit spel is de voortzetting van een oerouden dans, die den loop van de zon moest symboliseren. Oorspronkelijk zal de dans wel om een boom hebben plaats gevonden, waarop de tekst van het liedje nog lijkt te wijzen. De verbinding van zon en boom (levens-

boom) kennen wij ook elders, b.v. bij de zinnebeelden.

Een ander liedje, waarin sprake zou zijn van den levensboom, is het zeer bekende: „In mijn hof daar staat een boom”, waarvan de tekst ongeveer luidt:

„In mijn hof, daar staat een boom,
Zoo’n schoonen boom,
Zoo’n lieflijken boom,
De boom staat in de aarde
en groeit zoo schoon!

Aan die boom, daar komt een tak,
Zoo’n schoonen tak,
Zoo’n lieflijken tak.
De tak komt van den boom.
De boom staat in de aarde
en groeit zoo schoon!

Aan die tak, daar komt een blad,
Zoo’n schoonen blad,
Zoo’n lieflijken blad.
Het blad komt van den tak,
De tak komt van den boom,”
enz.

Aan het blad komt dan nog een bloem,
daaraan komt een vrucht, enz.

Uit deze enkele voorbeelden blijkt reeds, dat zich achter de wereld van het kinderlied en spel een geheimzinnige wereld van sagen en oud geloof, verschuilt. Wanneer wij onze gedachten hierover laten gaan, is het alsof wij uit het gewoel van een groote stad plotseling een stille middeleeuwsche kloostergang binnengaan, waar het lawaai van buiten niet doordringt. Of beter nog, alsof wij ergens bezijden een grooten modernen autoweg een hunebed vinden, waarover een oude eik zijn takken buigt. Hier fluisteren nog stemmen uit een verleden ....

ELSA M. VALETON

STAD EN LAND

*Het antwoord
uit de stad...*

Beste Roelfien,

Je brief, waarmee ik heel blij was, heeft mij het een en ander geleerd voor mijn toekomstig leven, als vrouw van Geert.

Mij dunkt, met veel goeden wil zullen jullie en ik het best met elkaar kunnen vinden. Alleen zullen we elkaars gewoonten, voorzoover we die niet heelemáál kunnen veranderen, moeten eerbiedigen.

Dat onze bruiloft door de bureu verzorgd wordt, lijkt me leuk. Dan ken ik meteen de menschen een beetje, op wie ik in de toekomst aangewezen ben. En bovendien is het praktisch. Dan kunnen alle huisgenooten het feest meevieren, zonder telkens voor allerlei dingen te moeten zorgen.

Bij ons in de stad kennen we dat niet. Hier staat ieder huishouden veel meer op zichzelf. Je kent je bureu (in een groote stad misschien niet eens), groet sommige en gaat met een enkele, oppervlakkig om. En daarmee uit. Wij kennen dat saamhorigheidsgevoel van jullie niet en ik geloof, dat we daardoor veel moois in ons leven missen.

Bij ons in de stad gaan bij een trouwerij twee goede vrienden als getuigen mee naar het stadhuis en de wederzijdsche ouders, misschien een paar broers of zusters, maar verder niemand. Wil men het erg mooi doen, dan zijn er bruidsmisjes maar het is toch echt een familieaangelegenheid. Als het huwelijk kerkelijk gesloten wordt, komen vrienden en kennissen de plechtigheid bijwonen. En op het feest komen bureu alleen, als zij toevallig ook vrienden des huizes zijn. Zooals je ziet, een groot verschil met jullie gebruiken. De bruiloft wordt gevierd met meer of minder drank, eterij en andere feestelijkheden, naar gelang den aard en de beurs van de families, waaruit bruid en bruidegom komen. Zoo is het ook met de huwelijksreis. De een gaat den volgenden dag aan zijn werk, de ander maakt een reis.

Wat de komst van een baby betreft, ik ben bang, dat we daarover nog wel verschil van meening zullen hebben. Het lijkt me allemaal wel erg goedmoedelijk en zoo meer, maar wij, stadsmenschen, hebben geleerd in dit geval in hoofdzaak op deskundigheid en hygiëne te letten. Wat het laatste betreft, kan, volgens mij een kind in vele gevallen het beste in een kraaminrichting ter wereld komen. Moeder en kind genieten er een uitstekende verzorging en hebben vooral rust! Ik voel heel goed, dat er zodoende veel verloren gaat van de intieme sfeer, die eigenlijk bij een geboorte hoort, maar de winst, die daartegenover staat, is toch wel groot. Wordt het kind thuis geboren, dan bespreekt men van te voren den dokter en een verpleegster of, als men de vrij hoge dokterskosten bezwaarlijk vindt, een vroedvrouw. In ieder geval allemaal menschen met een gedegen opleiding, berekend voor hun taak, zoodat men zich zonder eenige beperking rustig aan hen kan toevertrouwen. Wanneer de vroedvrouw op grond van haar door studie en ervaring opgedane kennis meent een arts noodig te hebben, kan deze gewaarschuwd worden. Dat sluit als een bus en geeft rust aan de aanstaande ouders. Natuurlijk moet er dan ook iemand in de huishouding komen.

Je moet het niet als iets onaardigs opvatten, Roelfien, als ik zeg, dat ik een beetje bang zou zijn voor een bevalling, zooals die bij jullie behandeld wordt. De buurvrouwen meenen het natuurlijk best, maar zijn ze ook berekend voor de taak, die ze op zich nemen? Hebben ze begrip van hygiëne, doen ze precies, wat de dokter zegt of doen ze, zooals hun moeders en grootmoeders deden? De zuigelingenverzorging verandert, zoodoende als de behandeling van ziekten verandert. En dan... heb ik wel eens gehoord van allerlei bijgeloof bij de verzorging van de pasgeborene. Ik zou zoo bang zijn voor zulke dingen. Zoo ken ik een streek in Nederland, waar de baby een suikerdotje, gedrenkt in brandewijn in zijn mondje krijgt om „de kwaje dampen” er uit te jagen. Op het platteland in Brabant pakken ze een zuigeling nog net zoo in als onze grootmoeders het deden. Die kleine stakkers kunnen letterlijk geen vin verroeren. Nee, wat dat betreft, geef ik aan stadsche manier de voorkeur. Maar zoover zijn we nog niet. En tegen dien tijd, hoop ik, zijn Geert en ik, dus land en stad, wel zoover naar elkaar toegroeid, dat we een bevredigende oplossing zullen vinden.

Schrijf mij alsjeblieft veel over jullie gebruiken en gewoonten, zoodat ik niet bij jullie kom als een vreemde eend in de bijt.

Tot een volgenden keer! Hartelijke groeten aan allemaal,

je Lien.

Indanthren

is Uw vertrouwen waard. Het wereldbekende Indanthren-merk waarborgt onovertroffen kleurechtheid.

JUNGHANS-WENK No. 10

**Stop Uw Junghans-wekker
niet onder het kussen!**

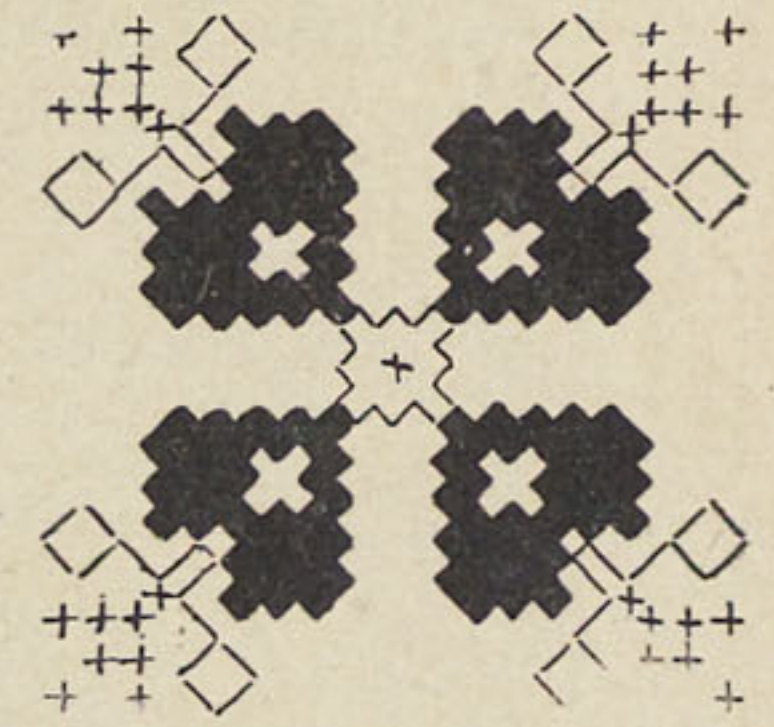
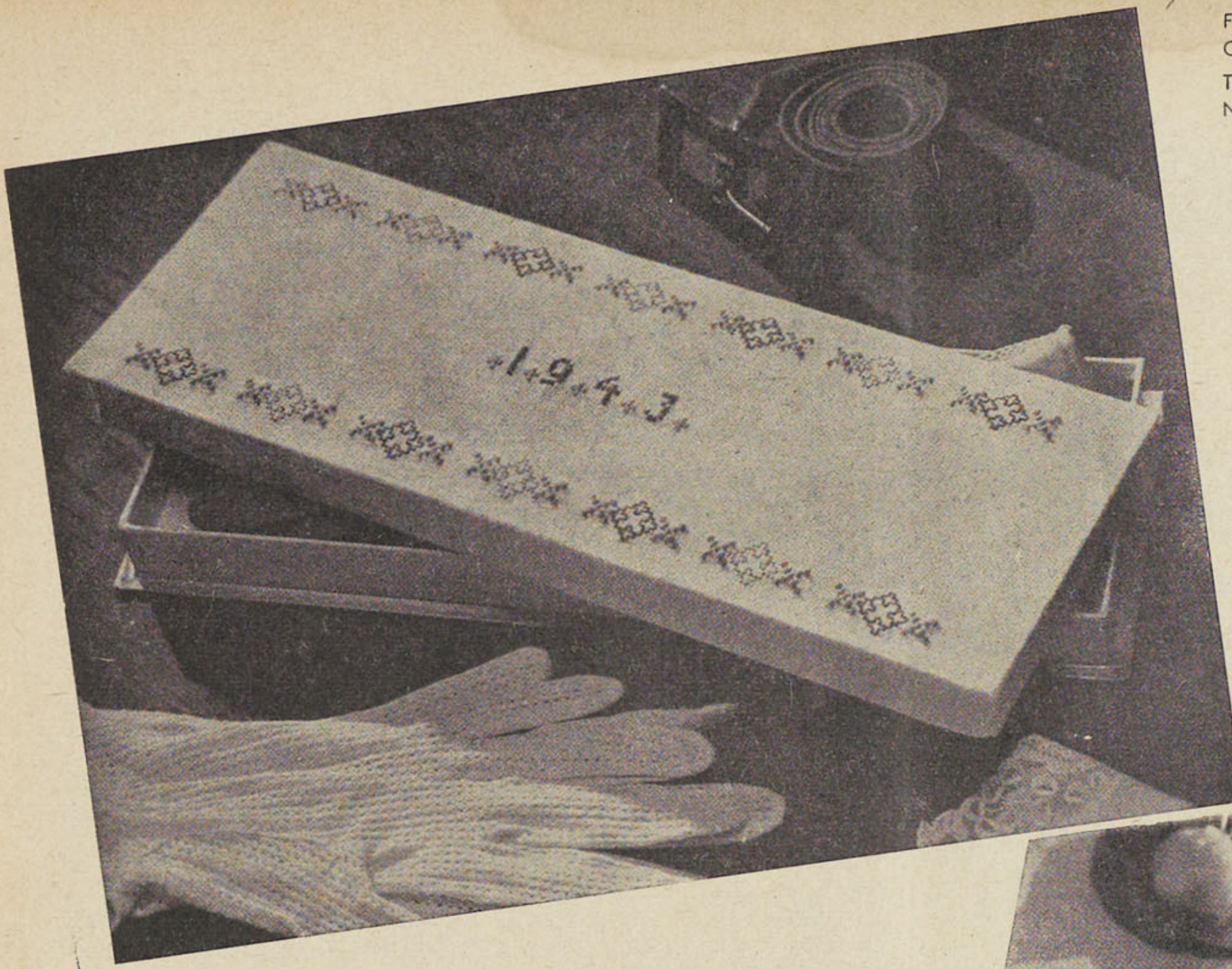
Merkwaardig genoeg ple-
gen veel menschen dat
's-morgens of 's-avonds te
doen. Dan bestaat de kans,
dat de wijzers verzet
worden. Of ze wordt

ongemerkt afgesteld, door-
dat het afzetknopje in-
gedrukt wordt. Allemaal
van die kleine dingen, die
zulke nare gevolgen
kunnen hebben.

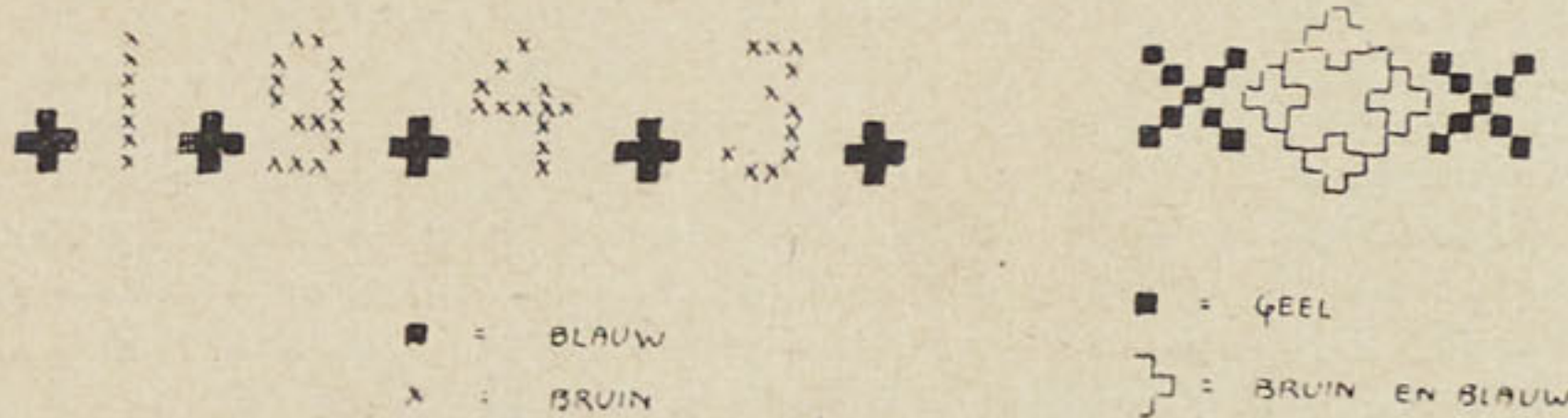
WIE ZIJN **Junghans**

ONTZIET EN VERZORGT, DOET ER LANGER MEE

■ = ROOD
x = GROEN
□ = BLAUW

Van oude doozen

Bijna iedere huisvrouw is nog wel in het bezit van leeg bonbondoozen, die zij, omdat deze zoo mooi waren en stevig, niet heeft weggegooid. Hiervan kunnen wij nog zeer bruikbare voorwerpen maken. Naargelang vorm en afmeting kunnen zij nog dienst doen als handschoenen- of zakdoekendoos. Zij worden met stof beplakt, kijk dus Uw lappenvoorraad maar eens na, veel is er niet voor nodig.

Komt U nog een stukje afgedeelde stof tegen, d.w.z. stof waarvan men gemakkelijk de draden kan aftellen, dan is bijgaand kruissteekpatroon geschikt om hierop te verwerken.

De kleuren kunnen naar smaak gewijzigd worden, dit hangt van de grondstof af. Na het borduren wordt de stof op het deksel geplakt, een 1/2 cm groter dan het bovenvlak. Daarna omranden wij het deksel met een reepje stof, waarvan eerst de zoomen naar binnen zijn geplakt.

Plak niet om den dekselrand heen, dan past de doos niet meer. Heeft men geen afgedeelde stof, dan neemt men een of ander streep- of ruitstofje; ook hiermee zijn aardige resultaten te bereiken.

Maak echter nooit kruissteekpatronen op een stof, waarvan U de draden niet kunt tellen, U zondigt dan tegen de regels van de handwerk-wetten en Uw werk wordt er niet netter op!

BINNENKORT VERSCHIJNT:

L. O. RENZ

INGE SPEELT 'T KLAAR!

met 26 pentteekeningen, gebonden f 3,25

Dit boek is het vervolg op »Rumoer om Inge« en vliegen wij in gedachten met haar mede naar het rozeiland Rhodos, nieuwe avonturen tegemoet. Tintelend van humor en sprankelend van geest is dit boek het meisjesboek van 1943.

VRAAGT UW BOEKHANDELAAR!

VOLKSCH E UITGEVERIJ WESTLAND

HEERENGRACHT 418 - AMSTERDAM-C

MINKE

op de kermis

Bim, bim, bim, bim . . . vier uur slaat de klok van de dorpskerk, tegelijkertijd gaat de schooldeur open en een zwerm jongens en meisjes komt luid joelend de speelplaats afgerend.

„Ga je mee, Minke? Er is kermis op de Brink”, roepen de jongens. „Geen tijd!” schreeuwt Minke terug, zijn beide handen als een toeter aan zijn mond zettend en hij loopt haastig kletterend op zijn klompjes door, den weg af naar huis. Het is een aardig ventje, zooals hij daar loopt, den dorpsweg af en dan langs de weilanden. Hij heeft een blonden vlaskop en een paar blauwe kijkers, die soms wel eens wat ernstig zijn kleine wereldje inblikken. Ernstig om zijn moeder, die 's avonds altijd zoo moe en bleek van haar werk terug komt. Een vader heeft Minke niet meer. Die is bij een ongeluk op de fabriek, een eindje buiten het dorp, om het leven gekomen. Als Minke zijn oogen stijf dichtknijpt, kan hij zich zijn vader nog wel herinneren, zooals hij 's morgens naar zijn werk ging: het blauwe kannetje met koffie en z'n boterhammen, in een krant gepakt, bungelend aan zijn arm. Maar kom, wat loopt Minke daar toch te dromen. Hij moet hard voortmaken, want hij wil toch nog wel even naar de kermis. Maar eerst moet hij thuis

het vuur aanmaken, dan kan Moeke meteen als ze thuiskomt het eenvoudige avondeten klaarmaken, zonder eerst, vermoeid als ze dan is, het vuur behoeven te stoken.

Opeens denkt Minke aan het dubbeltje, dat hij laatst van boer Slot heeft gekregen, toen hij een heelen vrijen middag op diens schapen gepast had. Als hij daarvan nu eens iets heel moois voor Moeke kocht! Bij hun armoedige huisje gekomen, haalt hij den sleutel weg onder den lossen steen voor het lage deurtje en gaat naar binnen. Na zich van zijn taak gekweten te hebben, pakt hij het dubbeltje, dat 'hij zuinig in een lucifersdoosje bewaard heeft, en knoopt het met zorg in de punt van zijn zakdoek. Dan verlaat hij het huis, na den sleutel weer op zijn plaats te hebben gelegd.

Vroolijk fluitend gaat hij den weg af, die naar het kermisterrein voert, af en toe een steentje voortschappend, zoodat het in een grooten boog over den weg schiet. Wat zal hij nu koopen voor Moeke? Misschien wel die mooie speld, die bij Opoe de Vries in den winkel ligt en die schittert als de zonnestralen erop vallen, of een mooien appel, of een nieuwen halsdoek. Minke weet het nog niet, hij zal eerst maar eens op de kermis kijken. Misschien zijn daar nog wel veel mooiere dingen te koop voor zijn kleine kapitaal. Hoor . . . het getjengel van den draaimolen en het geschreeuw en gejoel van de vele kermisgangers komt al nader. Nu ziet hij den draaimolen al, met houten paarden en prachtig versierde banken en veel geschitter van al dat klatergoud. Verder loopt Minke weer, droomend tusschen al dat roezemoezige lawaai.

Dan blijft hij plotseling staan. Een massa menschen kijken naar een hoogen paal, waar een dikke boerenjongen vergeefsche pogingen doet om erin te klimmen. De paal is van boven versierd met slingers en er hangen groote pakken aan in rood, groen, geel en blauw papier.

Dan krijgt Minke een idee . . . als hij eens . . . Minke krijgt het er warm van, het dubbeltje brandt in zijn zak. Kijk, nu dringt hij zich door de menschenmassa . . . hij werkt met zijn ellebogen en handen om er maar door te komen. Dan staat hij voor den baas van 't spul, de kleine Minke, zijn dubbeltje stijf in z'n hand gedrukt. Hij kijkt er nog eens voor het laatst naar en geeft het dan aan den man. Minke staat daar nu verlegen in den kring van lachende toeschouwers, zijn zakdoek in zijn smoezelige handjes verfrommeld. Dan gooit Minke opeens heel kordaat zijn jasje en klompen uit, spuwt in zijn handen, zooals hij dat de groote kerels heeft zien doen en begint te klimmen. Tot op de helft is hij nu al gevorderd, verder is nog niemand geweest, zou hij . . . De omstanders zijn opgewonden en dringen tot dicht bij den paal op, maar Minke merkt van dit alles niets. Hij klemt zijn tanden stijf op elkaar en denkt er alleen maar aan, dat hij hooger moet komen. Dan glijdt hij een eind terug, wel haast een meter. Er gaat een gemompel door de menigte, maar Minke geeft den moed niet op en met inspanning van al zijn krachten is hij dan bovenaan gekomen. Nu nog een pak eraf zien te krijgen! Met één hand houdt Minke stijf den paal vast en met de andere probeert hij een pak los te trekken.

Ja hoor, hij heeft het! Behendig als een kat glijdt zijn lenig lichaampje terug langs den gladden paal en wordt opgevangen door een paar sterke handen, die Minke op den beganen grond neerzetten. Minke wordt toegejuicht, maar de held van de kermis dringt zich door de menigte heen en is weldra uit het gezicht verdwenen. Hij loopt zoo hard zijn stevige beentjes hem dragen kunnen naar huis.

Zijn moeder staat aan de deur en tuurt met een hand boven de oogen den weg af. Ze weet niet waar haar jongen blijft. Dan vliegt Minke haar hijgend in de armen en geeft haar het pak.

„Voor jou, Moeke”, zegt hij, en vertelt, telkens naar adem snakend en met horten en stooten, zijn verhaal. Moeke vergeet haar vermoeidheid en is trotsch op haar jongen. Dan openen ze samen het pak. Er zit veel heerlijks in: een groote leverworst, een paar mooie roode appels en een blik met vruchten. Minke wrijft een appel op tot de roode wangen als een spiegel glimmen. Dan neemt hij op aandringen van moeke een fikschen hap en kijkt met welbehagen toe, hoe nu zijn tandjes in het sappige vruchtvleesch staan.

Moeder strijkt met haar eeltige werkhand liefkozend over Minkes vlashaar.

ANNIE KRUIJER

Hij staat
op eigen beenen

parmant genoeg en is er bijna even trotsch op als vader en moeder. Zoo zal het nog tal van jaren blijven, want om later „op eigen beenen te staan” behoeft het kind nog lang Uw steun. De geldelijke zorgen die daarmee gepaard gaan, zullen véél lichter tellen indien U tijdig een passende verzekering hebt afgesloten bij „De Centrale” de maatschappij voor werkend Nederland. Spreek er eens over met onzen agent, die U gaarne, zonder eenige verplichting van advies dient.

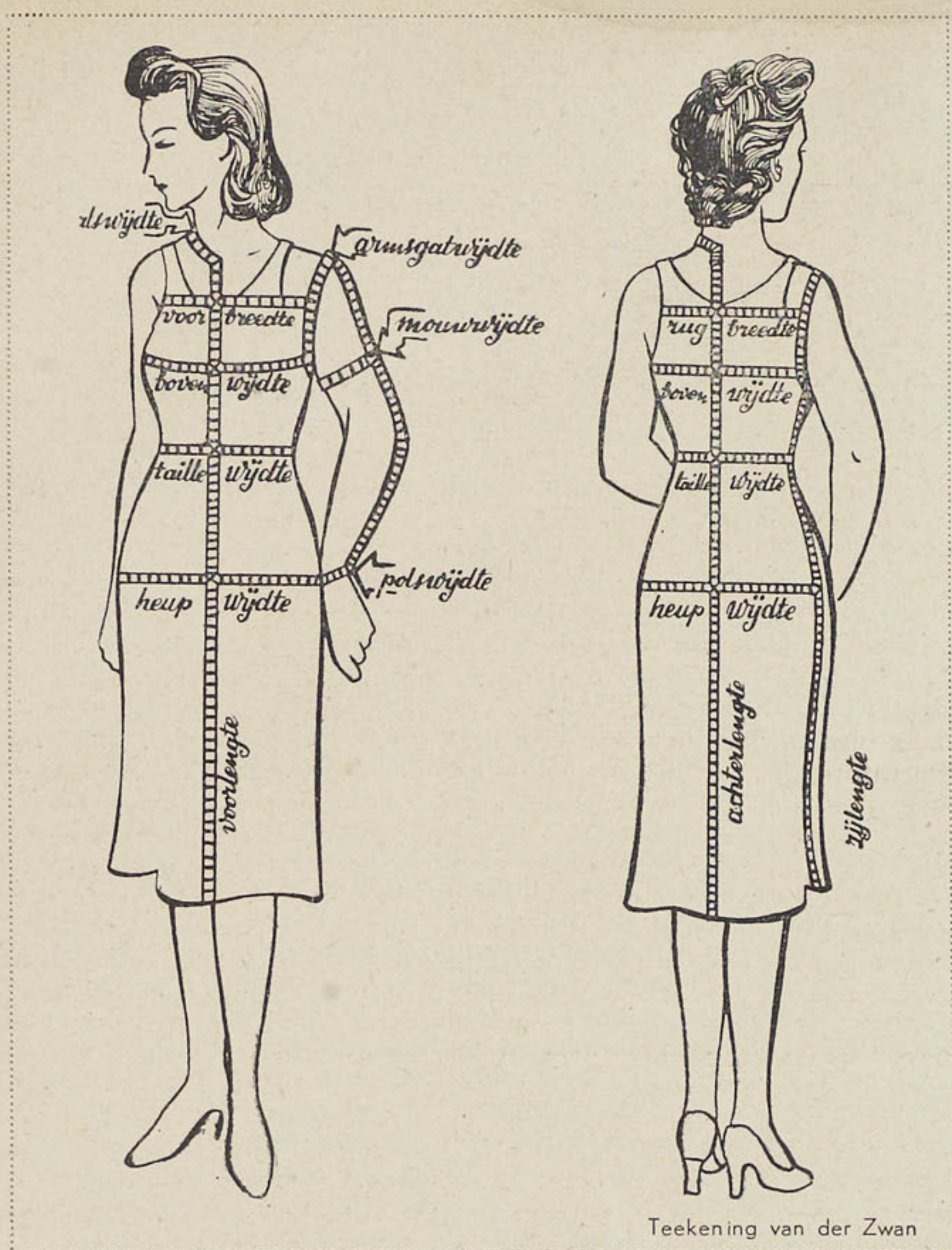
OP TIJD VOORKOMT SPIJT.

„DE CENTRALE”
— Solide — Coulant —
VERZEKERT WERKEND NEDERLAND

DE CENTRALE ARBEIDERS-LEVENSVZERKERING RIJNSTRAAT 28 DEN HAAG

Smit

MAAT NEMEN

Tegenwoordig is het haast voor iedere vrouw noodig, dat zij iets van knippen en naaien weet, om van oude kledingstukken nog iets nuttigs te kunnen maken.

Daarbij komen altijd *maten* te pas, en omdat wij weten, dat heel wat lezeressen nog niet precies weten, hoe nu de maat genomen moet worden, en vele goedbedoelde pogingen daardoor verkeerd uitloopen, daarom zullen we dat eerst eens allemaal precies bespreken. Want niet alleen kunt U dan gemakkelijker de patronen namaken, die wij van tijd tot tijd in ons blad zullen geven, maar als U zelf eens een aardig idee hebt om iets te vermaken, kunt U dat, toegerust met deze kennis, heelemaal zelfstandig uitvoeren. En dat is heel wat waard. We gaan dus vakgeheimen verklappen! Eerst de meest voorkomende maten (zie teekeningen):

1e. *De Bovenwijdte.* Deze wordt onder de armen doorgemeten, achter hoog over den rug (de centimeter wil daar altijd afzakken, hij moet over de schouderbladen loopen), en vóór over het breedste gedeelte van de buste.

2e. *De Taillewijdte.* Deze wordt glad om het middel gemeten.

3e. *De heupwijdte.* Ongeveer 20 cm onder het middel rondom de heupen. Vooral niet te strak, met het oog op zitten en buigen. Voor de nu volgende maten binden we een bandje of touwtje rondom het middel, want daar kunnen we ons anders leelijk mee vergissen.

4e. *Ruglengte.* Deze meten vanaf de bovenste halswervel (het knobbeltje achter in Uw hals bij het begin van den rug) midden over den rug naar beneden tot aan het bandje in de taille.

5e. *Zijlengte van het lijfje.* Vanaf de oksel tot het bandje in de taille.

6e. *Voorlengte van het lijfje.* Die meten we vanaf het halskuiltje midden over de borst, tot aan het bandje in het middel.

7e. *Rugbreedte.* Deze gaat van armsgat tot armsgat dwars over het smalste gedeelte van den rug. Dat is ongeveer 9 cm onder de onder punt 4 genoemde halswervel.

8e. *Voorbreedte.* Deze wordt gemeten over het smalste gedeelte van de borst, van armsgat tot armsgat. Dat smalste gedeelte ligt ongeveer 5 cm onder het halskuiltje.

9e. *Halswijdte.* Vanaf de halswervel van den rug, plat rondom de hals tot het halskuiltje van voren (dat is dus de helft van de hals).

10e. *Armsgatwijdte.* Die meten we strak onder den arm door over het hoogste punt van den mouw heen, dus over het einde van den schouder.

Nu hebben we alle maten van het lijfje van een jurk gehad, en van den rok weten we alleen nog maar de heupwijdte. De verdere maten van de rok zijn:

11e. *Achterlengte van den rok.* Vanaf het bandje in de taille, uit het midden van den rug naar beneden tot waar de zoom van den rok moet reiken.

12e. *Zijlengte van den rok.* Vanaf het bandje in het middel langs de zijde van de heup naar beneden, tot de gewenschte lengte.

13e. *Voorlengte van den rok.* Dus vanuit het bandje midden over den buik tot de gewenschte lengte.

14e. *Mouw lengte.* Arm licht buigen. Nu meten van het hoogste punt van de mouw tot aan de elleboog, centimeter hier met den vinger vasthouden en nu doormeten tot aan den pols.

15e. *Mouwvrijheid.* Strak meten om het dikste gedeelte van den bovenarm.

16e. *Ellebooghoogte.* Arm buigen, en strak rondom den gebogen elleboog meten.

17e. *Polswijdte.* Deze meten we glad rondom den pols. In een volgend nummer zullen we deze maten op een echt patroon toepassen.

G. VAN DER ZWAN

ALLE VERZEKERINGEN

TELEFOON 37839-30760-47844-32723

AMSTERDAM-C. PRINSENGRACHT 707^A HOEK LEIDSCHESTRAAT

IN VERSCHILT!

moet U tegenwoordig
beslist bewaren U kunt er
eens dringend om verlegen zijn.
Conserveer dus Uw eieren, maar doe
het vooral goed doe het met
GARANTOL, het praktische eieter conser-
veermiddel.

Garantol

houdt eieren
gegarandeerd één jaar goed!

Vertegenwoordiging:
B. Meindersma - Den Haag
Westerbaenstr. 150-158

VOOR LEZERESSEN VAN HET PLATTELAND

Komen we „thee” en „koffie” tekort, dan kunnen we zelf heel smakelijke surrogaten samenstellen. Het aftreksel van zwarte-bessen-bladeren en ook van noten-bladeren, geeft een heel goed thee-surrogaat. Het is echter tamelijk kleurloos. Dit is te verhelpen door op een grooten pot thee een schijfje geroosterde wortel van Brusselsch lof toe te voegen. Goede koffiesurrogaten zijn te maken van donkerbruin geroosterde erwten of rogge. Twee schijfjes geroosterde witlofwortel per pot maken den smaak pittiger.

Open een toekomst voor Uw kind, door geregeld te sparen.

DE RIJKSPOST SPAARBANK

Daar kunt U staat op maken!

UW ADVERTENTIE
IN DIT BLAD
WORDT GELEZEN

NU OOK

kousen

VERVEN

met

Inge

STOFFENVERF

Nieuwe verpakking, maar oude kwaliteit. Prijs per pakje f 0.20. Bij alle goede drogisten verkrijgbaar.

10 PAAR KOUSEN MET EEN PAKJE

FABR. CHR. TANG • AMSTERDAM
LEIDSCHEGRACHT 36 • TEL. 48794 37550

Eenvoudig als dit land

STEMMEN UIT DE N.S.V.O.

Een stralend blauwe hemel koepelt zich boven onze hoofden en wij liggen stil te kijken naar al dat schoons voor ons. Het jonge, nog groene koren wuift in den zachten wind. In de verte is het omzoomd door een strook heldergeel koolzaad en nog verder, daar waar de roep van den koekoek vandaan komt, prijken statig en plechtig door hun ouderdom en tegelijkertijd zoo frisch door het jonge groen van hun bladeren, de groene en bruine beuken, de stoere eiken en de hoge peppels. Het vochtige gras om ons heen, met het fijne blauw van de „eereprijs” en de sierlijke „hondsdrabbloemetjes”, geurt.

„O, God, maak ons van binnen zóó wijd, zóó ruim, zóó eenvoudig als dit land.”

Wat beteekent het, dat het wijd is in ons binnenste? Hoe kan er in de ziel de rust van dit land zijn, waar wij uiterlijk verscheurd worden door de benauwenis van den tijd? Ons vaderland, onze persoonlijke zorgen, misschien het wreede verlies van iets heel dierbaars...

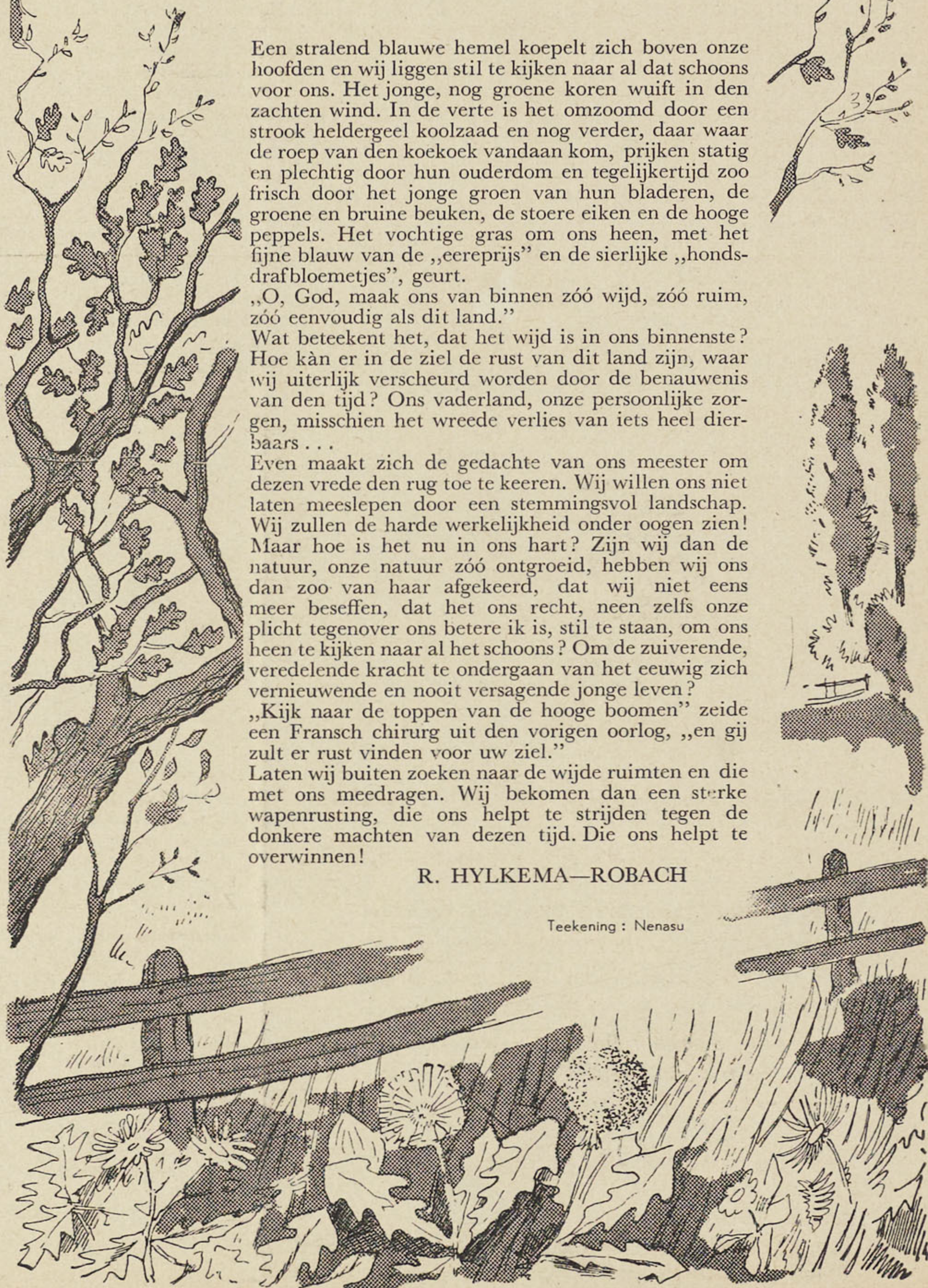
Even maakt zich de gedachte van ons meester om dezen vrede den rug toe te keeren. Wij willen ons niet laten meeslepen door een stemmingsvol landschap. Wij zullen de harde werkelijkheid onder oogen zien! Maar hoe is het nu in ons hart? Zijn wij dan de natuur, onze natuur zóó ontgroeid, hebben wij ons dan zoo van haar afgekeerd, dat wij niet eens meer beseffen, dat het ons recht, neen zelfs onze plicht tegenover ons betere ik is, stil te staan, om ons heen te kijken naar al het schoons? Om de zuiverende, veredelende kracht te ondergaan van het eeuwig zich vernieuwende en nooit versagende jonge leven?

„Kijk naar de toppen van de hoge boomen” zeide een Fransch chirurg uit den vorigen oorlog, „en gij zult er rust vinden voor uw ziel.”

Laten wij buiten zoeken naar de wijde ruimten en die met ons meedragen. Wij bekomen dan een sterke wapenrusting, die ons helpt te strijden tegen de donkere machten van dezen tijd. Die ons helpt te overwinnen!

R. HYLKEMA—ROBACH

Teekening: Nenasu

VOOR HUISVROUWEN DIE ELECTRICITEIT TOT HAAR BESCHIKKING HEBBEN

Nu er van Overheidswege op aangedrongen wordt, zuinig met electriciteit en gas om te springen, gaan onze gedachten ook uit naar den stofzuiger.

Kunnen we nu wel geregeld gebruik maken van dit onontbeerlijke hulpmiddel? Is dit wel verantwoord?

Hierop kunnen we met een gerust geweten met ja antwoorden.

In stof en vuil komen ontelbare bacteriën en ziektekiemen voor die onze gezondheid belagen! We moeten steeds zorgen alle maatregelen te nemen om dit stof zoo grondig en goed mogelijk te verwijderen. Vooral in schoonmaaktijd komen we in allerlei hoeken en gaten, die bij de gewone kamerbeurten niet altijd onderhanden genomen worden. Het is daarom dringend noodig nu geen moeite en middelen te sparen om alles goed schoon te maken. De stofzuiger is daarbij een onovertroffen hulp. Op geen andere manier kunnen we zoo goed juist het fijne gevaarlijke stof bestrijden. Gordijnen, beddegoed, boeken, lampekappen worden met den stofzuiger goed gereinigd, zonder dat wij, wat bij gebruik van borstels het geval is, het stof opjagen in het vertrek, zoodat wij het steeds tegen wil en dank inademen.

Daarbij komt nog dat een stofzuiger betrekkelijk weinig stroom verbruikt. Voor

1 kilowattuur kunt U gemiddeld 4 à 5 uur zuigen. Wij kunnen daarom beter op andere toestellen bezuinigen en op het licht.

Wel moeten wij bij het gebruik van den stofzuiger op enkele punten letten om onnoodig stroomverbruik te voorkomen.

1. Laat Uw stofzuiger vóór den schoonmaaktijd nazien, zoodat U zeker weet dat deze goed werkt.

2. Leeg den stofzak geregeld, want met een vollen zak heeft U weinig resultaat en verniet U den stofzuiger.

Op de manier van zuigen is ook wel eens het een en ander op te merken. Maar al te dikwijls ziet men de huisvrouw of haar hulp met ongeduld en haast den stofzuiger hanteeren, vlug, vlug, op en neer gaat de zuigmond. Dit is totaal verkeerd en heeft weinig doel, daar de stofzuiger dan niet alle vuil tot zich kan nemen. Dus:

3. Rustig heen en weer bewegen, zoodat alle stof grondig opgenomen wordt. Het is onnoodig eenige malen over een en dezelfde plaats te gaan, wanneer wij het maar langzaam en zorgvuldig doen is één keer voldoende.

Waar wij dan verder wel op bezuinigen kunnen? Laat nergens onnoodig het licht branden. Gebruik in gangen, W.C. en slaapkamers lampen met laag stroomver-

VOOR DE
FAMILIEWASCH
STOOMEN EN
VERVEN

ASTERWEG 17-19
TELEFOON 60121
AMSTERDAM (N)

Tot nader bericht
kunnen geen nieuwe
opdrachten worden
aangenomen.

bruik, neem in de huiskamer één flinke lamp boven de tafel en vermijd het gebruik van schemerlampjes en van z.g. kroontjes. Zet het elektrische theelichtje buiten werking, gebruik liever een theemuts. Zet de radio alléén aan wanneer er werkelijk naar geluisterd wordt. Strijk wollen en tricot goedereen en ook plat huishoudgoed niet, wanneer men dit na het wasschen gladstrijkt en zoo laat drogen is strijken overbodig. In het kort gezegd, al deze bezuinigingen zijn doeltreffender, dan het bezuinigen op den stofzuiger in schoonmaaktijd, omdat daar de gezondheid mee gemoeid is.

J. C. K.

Uw kruidenier 's avonds!

Ook voor hem is elke bon er één.

Overdag de zware taak, iedere huisvrouw het hare te geven, 's avonds angstvallig bonnen tellen. Elk bonnetje, dat ontbreekt, is een zorg erbij! Dat beteekent minder nieuwen voorraad. Klanten die met bonnen knoeien of ze stiekum achterhouden, zijn een ernstig gevaar voor zijn zaak. Hij weet maar al te goed!

Bongeknoei is erger dan diefstal!

Publ. v/h Dep. v. Handel, Nijverheid en Scheepv. t.b.v.h. C.D.K.

Van een soepje en een sausje

Aardappelsoep (snel te bereiden).

1 liter water of bouillon of groentenaftreksel, of water met een Maggiblokje of met reformite (vitaminenrijk gistproduct), 250 g rauwe aardappelen, zout, bieslook, peterselie, boonenkruid, lavas, basilicum, een snuifje thijm.

De fijn geraspte aardappelen doet men met de lavas en de thijm in de kokende vloeistof, zout naar smaak, samen door laten koken, tot de aardappels gaar zijn, van het vuur nemen en nu 1 theelepel fijngehakte bieslook en peterselie er overheen strooien en een mespunt boonenkruid en basilicum toevoegen. De beide laatste kruiden mogen desgewenscht ook meegekookt worden. Wie nog wat vet, boter of margarine heeft te missen, kan te voren voor deze soep een uitje fruiten. Zonder dit is de kooktijd ongeveer 10 minuten.

Tomatensaus.

1 uitje en een teentje knoflook (kan ook weggelaten worden), een beetje vet of margarine, 1 à 2 rauwe aardappelen, zeer fijn geraspt, een busje tomatenpuree of desnoods -catchup, (paar eetlepels).

½ liter water, zout naar smaak, lavas, basilicum, peterselie, bieslook.

Het uitje fijn snijden, in het vet of de margarine gaar fruiten, het water toevoegen, met den aardappel en de fijn gehakte lavas aan de kook brengen en kort door laten koken, daarna van het vuur nemen en een paar fijn gehakte blaadjes basilicum en peterselie, benevens een theelepel fijn gesneden bieslook toevoegen.

N.S.V.O NIEUWS

Het kan voorkomen dat wegens plaatsruimte een ingezonden verslag ingekort moet worden.
Verslagen moeten voor den eersten van iederen maand worden ingezonden aan de Redactie.

MEDEDELINGEN HOOFDKWARTIER

Eervol ontslag werd verleend met ingang van 5-6-1943 aan kameraadske J. Jansen—Van Balen als Hoofd Afd. IV Vorming der N.S.V.O.
Eervol ontslag werd verleend met ingang van 16-6-1943 aan kameraadske A. v. d. Kamp—Bos, als Kringleidster van Kring Den Haag-C.
Benoemd werd met ingang van 16-6-1943 tot Kringleidster van Kring Den Haag-C: Kske J. M. van Hal, Wagenstraat 38a, Den Haag.
Eervol ontslag werd met ingang van 9-6-1943 verleend aan kam.ske J. T. van Rijk—Louwerse als Kringleidster van Kring Walcheren.
Benoemd werd met ingang van 9-6-1943 als Kringleidster van Kring Walcheren: kam.ske E. J. Bakker—Bouman, Singel 64, Vlissingen.
Eervol ontslag werd met ingang van 27-5-1943 verleend aan: kam.ske A. M. J. Teunisse—Butler als Kringleidster van Kring Rotterdam-Oost.
Eervol ontslag werd met ingang van 27-5-'43 verleend aan: kam.ske J. A. E. Wilhelm—v. Hemert als plv. districtsleidster van District Utrecht.
Eervol ontslag werd met ingang van 4-5-'43 verleend aan: kam.ske H. Frijlink—Lenos als Kringleidster van Kring Vechtstreek, District Utrecht.
Benoemd werd met ingang van 27-5-'43 tot Kringleidster van Kring Rotterdam-Oost: kam.ske T. de Haan—Klein, Schieweg 151c, Rotterdam.
Benoemd werd met ingang van 4-5-'43 tot Kringleidster van Kring Vechtstreek kam.ske M. F. Huurnink—Redeker Zuwe, Vinkeveen.

In het District Den Haag oefenen de Pullen van de N.S.V.O. sedert Herfstmaand '42. Daar deze proefneming ten volle geslaagd is, acht de Leidster nu het oogenblik gekomen de Pullenafdeeling landelijk te organiseren.

Benoemd werd met ingang van 1-VII-1943 tot Landelijk Pullenleidster, in den rang van Blauwvoet:

kamske H. v. d. Linden-Eigenraam, Primulastraat 36, Den Haag.

Alle correspondentie voor deze afdeeling gelieve men te zenden aan het Hoofdkwartier der N.S.V.O., De Lairestraat 153, AMSTERDAM-Z.

Benoemd werd met ingang van 1-VII-1943 tot Zangleidster der N.S.V.O.:

kamske N. Grūson, Hobbemakade 58^{III}, Amsterdam-Z.

Alle correspondentie gelieve men eveneens te richten aan het Hoofdkwartier. H O U Z E E!

De Organisatieleidster der N.S.V.O. L. M. COUZY

UTRECHT. Dinsdagmiddag 1 Juni j.l. heeft een klein aantal kameraadskes een bezoek gebracht aan den Kruidtuin van kamske V. d. Vijzel, in Den Dolder. Voordat er tot het bezichtigen van den tuin werd overgegaan, hield de gastvrouw een lezing over tuinkruiden en geneeskundige kruiden. Vele van ouds bekende huismiddeltjes werden besproken, evenals vele recepten, waarvoor de huisvrouwen van dezen tijd al zeer gevoelig zijn. Zelfs de huisvaders werden bij het bespreken van recepten niet vergeten. Een goed vervangmiddel voor tabak, werd door de kameraadskes genoteerd. Na de lezing, welke in den tuin werd gehouden, werden de planten bekeken.

HET VORMINGSKAMP OP DEN SCHEELEBERG

Hierbij publiceeren wij eenige foto's van het vormingskamp der N.S.V.O., dat van 1 tot 8 Mei j.l. op den Scheeleberg gehouden werd.

1. De landelijke leidster tijdens een toespraak.
2. Even op de foto, als aangename herinnering aan den „Scheeleberg”.
3. Aan den eenvoudigen maar gezelligen gemeenschappelijke maaltijd.
4. Gezellig praatje met de landelijke leidster.

Foto's: C.N.F. — Fotodienst N.S.B.

PULLEN N.S.V.O.

Vele kameraden zullen zich verwonderd afvragen: „Pullen” wat is dat, en denken wellicht aan een mooie vaas die in één of andere huiskamer prijkt. Onze Pullen zijn echter jonge Meeuwen. Wanneer een Stormmeeuw eieren heeft uitgebroed dan spreken we van een nest Pullen. De naam Pul is dus op z'n plaats, want de kinderen die wij opleiden zijn pas zes jaar. Zoowel jongens als meisjes die den leeftijd van zes jaar bereikt hebben kunnen toetreden tot de Pullen N.S.V.O.
De leeftijden worden als volgt gesplitst:
Ukke-Pullen van 6 tot 8 jaar.
Pullen van 8 tot 9½ jaar.
Donsmeeuwen van 9½ tot 10 jaar.
De laatste groep, Donsmeeuwen dus, krijgen een ½ jaar lang dezelfde opleiding als de jongmaats van den Jeugdstorm. Het examen wordt door het Kader van den Jeugdstorm afgenomen waarna zij, wanneer zij slagen, direct in een Troep of Wacht Meeuwen(kes) worden geplaatst.
Een Donsmeeuw heeft dus dit voor bij een jongmaat, dat een Donsmeeuw met z'n tiende jaar direct Meeuw of Meeuwke kan zijn.
Het doel van ons Pullenwerk is het voorbereiden van de Pul voor de taak die hem of haar straks in den Jeugdstorm wacht.
Wat een kleuterschool is voor de Lagere School is ons Pullenwerk voor den Jeugdstorm nml., voorbereiden.

Spelenderwijs leeren wij hun ordeoefeningen, gymnastiek, zang, huishoudelijken arbeid voor meisjes, handenarbeid, vorming enz. In Den Haag, Leiden en Rijswijk marcheerden reeds honderden onzer Pullen, weliswaar nog zonder uniform, maar daar wordt ook hard aan gewerkt. Het proefuniform is reeds in de maak.

De oefenmiddagen kunnen zijn: Zaterdag of Woensdagmiddag van 2.30—4.30.

Nu dit mooie werk ook in andere plaatsen kan aanvangen reken ik op de medewerking van alle kameraadskes tot den leeftijd van 40 jaar die in één der genoemde takken van arbeid, onderricht kunnen geven en voornamelijk zij die met kinderen kunnen omgaan. Meldt U aan opdat wij gezamenlijk de hand reiken aan onze jeugd.

De verantwoording die wij daarmee op de schouders nemen is zwaar, maar het is een mooi en dankbaar werk en de jeugd is het waard dat wij ons voor hen inspannen.

Kameraadskes onthoudt uw kinderen deze mid-dagen niet.

Laat ook Uw kind vroeg leeren wat orde, tucht, en discipline is, dat zal hun ten goede komen in het leven wat nog voor hen ligt.

H O U Z E E!

H. v. d. LINDEN-EIGENRAAM.
De Blauwvoet!

Belangrijke gebeurtenis bij de PULLEN der N.S.V.O. te den Haag.

Zaterdag, 26 Zomermaand, was een belangrijke, feestelijke dag voor onze Pullen.

Dien dag moesten tien Donsmeeuwen en meeuwkes hun proeven van bekwaamheid afleggen om, bij gebreken geschiktheid, opgenomen te worden in den Jeugdstorm.

Daarvoor waren uitgenoodigd tegenwoordig te zijn de Districtsleidster der N.S.V.O. Kamske A. I. v. d. Water-Hols en de Districtspropagandiste, de leidende functionarissen van den Jeugdstorm, waarvan aanwezig waren Kamske Ondervlucht-leidster J. van Kesteren voor de meisjes en Vaandrig Visbach voor de jongens.

Dit examen nu is in alle opzichten geslaagd te noemen, zoowel de lichamelijke als hoofdprestaties overtroffen het gemiddelde. Duidelijk kwam hierbij aan het licht dat de kinderen zich bewust waren, waarom het ging, en het feit, dat allen zonder uitzondering goed slaagden, was voor alle aanwezigen een groote genoegdoening. De eer hiervan komt zeker, in de eerste plaats toe aan kamske v. d. Linden en haar trouwe medewerksters, die zich met hart en ziel aan dit mooie werk hebben gegeven. Kamske v. d. Linden bezit de hoedanigheid van naast in de eerste plaats moeder te zijn, ook leiding te kunnen geven die niet te straf aandoet, en toch de kinderen tot gehoorzaamheid dwingt. Iets wat zeer belangrijk is bij de opvoeding van de jeugd. Daarbij nog onuitputtelijk geduld en zoo moet haar werk wel goede resultaten afwerpen. Voor de „geslaagden” wachtte er een groote verrassing. Als belooning ontvingen zij uit de hand der District-leidster een compleet uniform van den Jeugdstorm. De stralende gezichten der kinderen waren voor de leidsters de mooiste belooning. De kinderen wisten dat ze een verrassing zouden ontvangen, maar dat dit een uniform was dat overtrof toch alle verwachtingen. Toen hun nog werd medegedeeld, dat zij, nu ze een gedaanteverwisseling hadden ondergaan zij dit uiterlijk mochten uitdragen door in uniform naar huis te gaan, was de vreugde volmaakt.

Tevens werd door dit examen de mogelijkheid geschapen van gedachten te wisselen en onderling overleg te plegen tusschen het kader der Pullen en dat van den Jeugdstorm en dit biedt voor de toekomst de beste waarborg voor prettige samenwerking tot heil van onze jongste jeugd.

Met eenigen weemoed nam de Blauwvoet afscheid van „haar” Pullen, maar zij werd gesterkt door de gedachte weer iets bijgedragen te hebben tot den opbouw van ons dierbaar volk.

Naar zij ons later nog mededeelde gaf een Pul het aardige voorbeeld door spontaan op haar en haar medewerksters toe te stappen en haar te bedanken „voor de goede leiding die hij genoten had” hetgeen door haar zeer werd gewaardeerd.

Het eerste werk van de Pullen is een goed begin geweest en in de toekomst zullen ongetwijfeld steeds goede resultaten worden geboekt. Wij zeggen hierbij ook namens de ouders de leidsters hartelijk dank voor haar onzelfzuchtigen inzet voor onze jeugd en wenschen de Pullen van de N.S.V.O. veel succes met haar verder werk.

De Districtspropagandiste N.S.V.O. den Haag,
C.E. STORM VAN 's-GRAVESANDE.

